

braTstvo

GLASILO HRVATSKOGA NACIONALNOG BRATSTVA FRANJEVAČKOGA SVJETOVNOG REDA

*broj 40/41 • godina 14
prosinac 2023. • 15,07 kn / 2 €*

■ POTPUNI OPROST PRIGODOM OSAMSTOTE OBLJETNICE BOŽIĆA
U GRECCIU SVETOGA FRANJE ASIŠKOG

■ 800 GODINA SLAVLJA, 800 GODINA RADOSTI

■ NACIONALNI KAPITUL OFS-A I SUSRETI U PODRUČNIM BRATSTVIMA OFS-A

Sretan Božić!

IMPRESUM

T

BraTstvo

GLASILO HRVATSKOGA
NACIONALNOG BRATSTVA OFS-A
Broj 40/41, prosinac 2023.

Uredničko vijeće:

Hilda Švarcmajer,
glavna urednica

Fra Vladimir Vidović

Ana Fruk

Igor Kanižaj

Stjepan Kelčić

Jasna Krapac

Adresa uredništva: Kaptol 9, 10000 Zagreb

Fotografija na naslovnici:

Album Nacionalnog vijeća OFS-a

Grafička priprema: Danijel Lončar

Lektura: Jasna Krapac

Tisk: Grafika Markulin, Lukavec

Naklada: 650 primjeraka

- Glasilo Bratstvo je komunikacija u službi zajedništva.

UVODNIK

Draga braćo i sestre!

Tijekom 2023. godinu zajedno smo s cijelom Franjevačkom obitelji počeli obilježavati važne obljetnice vezane uz kraj života svetoga Franje. Na različite načine na nacionalnoj, područnoj i mjesnoj razini obilježili smo 800. obljetnicu otkako je papa Honorije III. potvrdio Pravilo što ga je sveti Franjo sastavio za svoju braću kao i 800. obljetnicu Božića što ga je sveti Franjo na nov način obilježio u Grecciu.

Isus je osvojio Franjino srce i on mu se neprestano divio. Životopisac opisuje slavlje Božića u Grecciu: *“Braća pjevaju, dužnu hvalu Gospodinu daju, i svu noć odjekuje zanosno klicanje. Svetac Božji stoji pred jaslama, od silnoga ganuća uzdiše, shrvan krotkošću, a ispunjen čudesnom radošću. Jasle su oltar gdje se služi svečana misa; u neočekivanoj utjehi uživa svećenik.”* Isusovo siromaštvo i Isusovu malenost Franjo prepoznaće u poniznom silasku u presvetu Euharistiju. Franjina ljubav prema Euharistiji središte je njegova duhovnog života.

Uz 800. obljetnice prethodno razdoblje obilježeno je i slavljem Nacionalnog kapitula. Kapitol je povlašteno mjesto susreta braće i sestara koji predstavljaju cijelo naše nacionalno bratstvo. On na prvoj mjestu izražava želju koju mi kao braće i sestre osjećamo da se nađemo zajedno kako bismo iskusili i uzajamno si priopćili osjećaj bratstva okupljenog u Gospodinovo ime. Kapitol je i najviše tijelo našega bratstva koje ima zakonodavnu, odlučujuću i izbornu vlast (usp. GK OFS-a 68,1). Sve te uloge nadahnute su duhom bratstva koji je temelj svakog kapitula. Uz nacionalni kapitol slavljeni su i područni kapituli, održana su područna hodočašća, a mnoga mjesna bratstva imala su izbore. O spomenutome i još više od toga možete pročitati u ovom broju našega lista Bratstvo.

Lijepa vijest o kojoj u listu Bratstvo možete pronaći nešto više je izdavanje knjige *30 godina Franjevačke mladeži u Hrvatskoj*. U nju su utkani životi mnogih koji su otkrivali svoj poziv i ospozobljavali se za život u Crkvi i društvu kroz bratstvo Franjevačke mlađeži. Vjerujem da ćete u knjizi kao i u našem listu Bratstvo naići na mnoga poznata lica.

I za kraj: Iskoristimo ovo posebno vrijeme, u godini u kojoj se spominjemo 800. obljetnice jaslica u Grecciu, za zadobivanje milosti potpunog oprosta koju je na molbu Konferencije franjevačke obitelji odobrila Apostolska pokorničarna.

Sveta Klara nas potiče: *“Gledaj, velim, (...) Djetešća koje je položeno u jasle i povijeno u pelene. O čudesne poniznosti, siromaštva što zapanjuje! Kralj anđelâ, Gospodar neba i zemlje sklonio se u staju.”*

Neka pogled uprt u Dijete Isusa donese svakome od vas obilje radosti i mira.

Marta Radoš, OFS
Nacionalna ministrica

Konferencija franjevačke obitelji

Prot. br. 31/2023

Asiz, 4. listopada 2023.
Svetkovina serafskog oca sv. Franje

Svoj

**Braći i sestrama
franjevačke obitelji**

*Potpuni oprost prigodom osamstote obljetnice
Božića u Grecciu svetoga Franje Asiškoga*

Draga braćo i sestre,

Gospodin vam dao mir!

Pišemo vam iz Asiza, gdje smo se okupili povodom proslave blagdana našega serafskog Oca, da bismo s vama podijelili veliki dar i povlasticu koju nam udjeljuje Sveti Otac prigodom 800 godina Božića u Grecciu. Sveti Franjo se na tom mjestu htio prisjetiti rođenja Gospodinova da bi krenuvši od jaslica stigao do euharistijskog slavlja, gdje je Isus Krist prisutan u kruhu i vinu.

U okviru obilježavanja ove osamstote obljetnice, dana 17. travnja 2023., uputili smo Svetom Ocu sljedeću molbu: „*poradi promicanja duhovne obnove vjernikâ i rasta milosti, molimo da se od svetkovine Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije, 8. prosinca 2023., do blagdana Prikazanja Gospodina našega Isusa Krista u Hramu, 2. veljače 2024., svi vjernici koji dodu u crkve franjevačkih obitelji diljem svijeta te ostajući u molitvi pred jaslicama postavljenim u crkvama, mogu dobiti potpuni oprost pod uobičajenim uvjetima. Isto tako, oni koji su bolesni ili ne mogu fizički sudjelovati mogu jednako primiti plod oprosta, prinoseći svoje patnje Gospodinu ili vršeći neku odobrenu pobožnost.*“

Apostolska pokorničarna prihvatala je našu molbu, dajući i pravo da je javno objavimo.

**Stoga, u svim crkvama koje su povjerene našoj pastoralnoj brizi,
od 8. prosinca 2023. do 2. veljače 2024.,
svim vjernicima će biti moguće dobiti potpuni oprost, pod uobičajenim uvjetima.**

Molimo vas da razglasite ovu povlasticu, koja se lijepo uklapa i u poseban odnos svetoga Franje sa Crkvom, kada je od Pape zatražio oprost za one koji su posjetili Porcijunkulu. Želimo da u cijeloj franjevačkoj obitelji ta povlastica bude prilika za zajedništvo i duhovnu obnovu svakom bratu i sestri.

Neka Gospodin podupre sve vaše korake
i pokaže vam svoje milosrđe!

Vaši Generalni ministri i Predsjednik

Frances Frances Duncan, OFS

Frances Duncan OSF
Presidente IFC-TOR

J. Massimo Fusarelli OFM

Massimo Fusarelli OFM
Ministro Generale

fr. Carlos Alberto Trovarelli

Carlos Alberto Trovarelli OFM Conv
Ministro Generale

Tibor Kauser OFS

Tibor Kauser OFS
Ministro Generale

Roberto Genuin

Roberto Genuin OFM Cap
Ministro Generale

R. Amando Trujillo Cano, Jr.

Amando Trujillo Cano TOR
Ministro Generale

VOŽNJA S FRA GORANOM

Ponovo se nalazimo u razdoblju iščekivanja. I dobro je da se ta razdoblja liturgijske godine stalno izmjenjuju i podsjećaju na razne aspekte Isusova boravka među nama. U skladu s tim promjenama u životu Crkve, idu i promjene u životu OFS-a. Tako vam i u ovom novom broju Bratstva imamo priliku predstaviti novog nacionalnog duhovnog asistenta OFS-a – fra Gorana Malenicu, OFM.

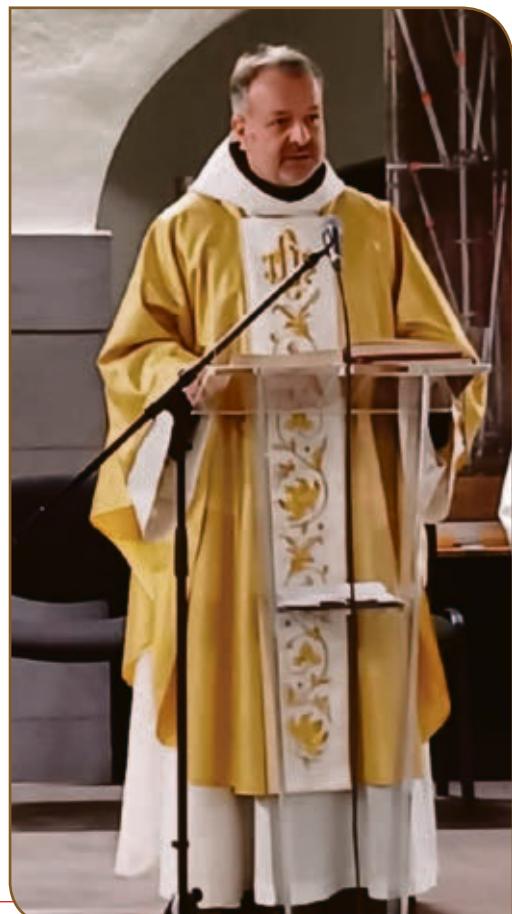
Kao i uvijek, nastojimo vam predstaviti naše asistente na jedan malo opušteniji način kako biste vidjeli da su i oni samo ljudi, sa zanimljivom prošlošću i lijepom sadašnjošću. Tako ćemo o našoj današnjoj zvijezdi predstavljanja reći da vam je možda služio i prije nego što ste znali jedni za druge. Naime, ako ste nekad putovali vlakom, onda ste možda imali čast da vas je vozio naš današnji nacionalni duhovni asistent jer je fra Goran prije ulaska u samostan završio srednju školu za strojovođu (iako kaže da danas više uživa voziti se u vlaku, nego voziti vlak).

Fra Goran je rođen u Našicama, završio je srednju školu u Zagrebu, gdje je i studirao na Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Tako se ostavio vlakova i posvetio se franjevaštvu. To ga je dovelo da raznih službi među kojima su one koje su nama možda najzanimljivije, a to su službe duhovnog asistenta Frami i Franjevačkom svjetovnom redu. Bio je asistent OFS- u u Požegi i Varaždinu, a od rujna 2023. živi u Zagrebu i vrši tu službu na nacionalnoj razini. Ako ga ulovite da šeće uz neku vodu (uz Dravu u Varaždinu, uz Dunav u Iluku, uz Savu u Brodu ili uz more na Pašmanu), to znači da je

ulovio nešto slobodnoga vremena, iako se sad to već rijetko događa.

Kad smo ga pitali što očekuje od sebe, ali i nas (članova OFS-a) na ovoj službi, rekao je da bi želio otvorenost, suradnju i radost. A, vjerujte mi, ta radost, kad se fra Goran nasmije, kao da se nasmijao cijeli svijet! Nadam se da ćemo mu pružiti lijepo iskustvo otvorenosti, suradnje i radosti tijekom njegove službe, a neka taj put prate, uz zagovor sv. Franje, i zagovori sv. Brune (koji je fra Goranov nebeski zaštitnik) i sv. Benedikta!

Ana Fruk, OFS Zagreb – Kaptol

JASLICE: 800 GODINA SLAVLJA, 800 GODINA RADOSTI

Sv. Franjo je volio Božić više od drugih blagdana (2Čel 199:787-Toma Čelanski, Drugi životopis sv. Franje). Razlog tako velike ljubavi pokazuje sam u NPr (23,5:64 – Nepotvrđeno pravilo): *Zahvalujemo ti..., da se on kao pravi Bog i pravi čovjek rodi od preslavne, preblažene i presvete Djevice Marije....* U 2P (4-5:181-182, – Pismo svim vjernicima II) piše: *Svevišnji Otac s neba po svetom je anđelu Gabrijelu nاجario da će u krilo svete i slavne Djevice Marije doći tako slavna Riječ Očeva, iz kojeg je krila primio pravo tijelo našeg čovještva i krhkosti. On iako je bio neizmjerno bogat, odluči svojevoljno sa svojom blaženom Majkom izabrati siromaštvo.* A u Prvoj opomeni (16-21:144) potvrđuje stvarnost fizičkog tijela Isusova, rođenog iz krila Djevice te ujedno stvarnost Isusova euharistijskog tijela, koje se svaki dan prikazuje na oltaru kao u novom rođenju. To je bio njegov način borbe protiv katara i drugih heretika koji su nijekali stvarnost tijela Krista, sina Marijina, i stvarnu prisutnost u Euharistiji. (K. ESSER, „Die Katharer“ 230, 251-253.)

Ono što je Franju najviše osvajalo bila je poniznost rođenja (1Čel 84:467). Zato je on više od svih drugih blagdana slavio *rođenje djeteta Isusa neizrecivom radošću* (2Čel 199:787): *Iako je Gospodin i po otajstvima ostalih svetkovina izveo djelo našeg spasenja, ipak kad nam bijaše rođen, kao što je govorio blaženi Franjo, on nas je spasio. Zato je htio da svaki kršćanin toga dana radosno kliče u Gospodinu i da svaki čovjek za ljubav njemu, koji nam je dao samoga sebe, bude radosno darežljiv i ne samo prema siromasima, nego također i prema domaćim životinjama i prema pticama* (LP 110:1669, - Perudinska legenda). Pre-

ma Franjinom veseloj pravnoj znanosti zakon posta i nemrsa ne obvezuje na Božić, makar taj dan bio petak. Na taj bi dan i zidovi bi morali jesti mesa ili barem njime biti namazani (2Čel 199-200:787-788). Tim više bi morali biti nahranjeni siromasi i prosjaci, volovi i magarci i ptice (2Čel 199:787; LP 110:1669; PS 114:1814 - *Pjesma stvorova*).

Ljubav Franje prema Djetu Isusu ostala je povezana s glasovitom proslavom Božića u Grecciu 1223., kada je, predstavljajući u živo prizor rođenja Isusova, postao *dječak s dječakom Isusom* koji mu se ukazao (2Čel 35:621). Odtada je posebnom ljubavlju ljubio to mjesto i *radosno izjavljivao: Ni iz jednog velikoga grada nije se toliko ljudi obratilo kao što ih se obratilo u Grecciu koje je inače tako malo mjesto* (LP 34:1581, - Perudinska legenda).

Rašireno je mišljenje da je Serafski otac proslavom Božića u Grecciu uveo pobožnost izlaganja jaslica za taj blagdan u crkvama, samostanima i privatnim kućama, kako se to još uvjek običava, ali to je mišljenje sporno. Pita se na koji je način svetac slavio Božić u Grecciju; odašte mu poticaj da zamislí „žive“ jaslice; kakav je utjecaj slavljenja u Grecciju na jaslice koje su se postavljale u kasnijim vremenima. Istraživanje FI će nam pomoći da odgovorimo na ta pitanja.

1. PROSLAVA BOŽIĆNOG BLAGDANA U GRECCIU

Prvi izvještaj o jaslicama u Grecciju nalazimo kod Čelana (1Čel 84-87:466-471). Imajući na umu da Čelano svoj životopis piše u za-

**Pravilo i život manje braće jest ovo:
opsluživati Evanđelje Gospodina
našega Isusa Krista**

sv. Franjo

dnjim mjesecima 1228. ili u prvim tjednima 1229., navodi nas da njegov izvještaj smatramo vjerodostojnim, budući da se proslava u Grecciu zbila pet godina ranije (25. prosinca 1223.). Nije vjerojatno da je on sam bio prisutan u Grecciu, jer je tek pred nekoliko mjeseci (8. rujna 1223.) imenova kustodom Rajne (barem se tako čini). No to ne smeta da opiše proslavu kao da je kod nje prisustvovao. Tolika je, naime, živost njegova stila i nježnost koja titra u njegovu posebno raskošnom načinu govora.

Prema Čelanu, dakle, Franjo je petnaestak dana pred Božić pozvao svog prijatelja Ivana Velitu, gospodara Greccia, te mu rekao: *Pripravi što ću ti reći. Želio bih obnoviti uspomenu na ono Dijete koje je rođeno u Betlehemu, i na njegove djetinje potrebe i neprilike to jest kako je bilo smješteno u jaslice i položeno na slamu u prisustvu vola i magarca da bi se to moglo tjelesnim očima gledati* (1Čel 84:468). Došla je božićna noć i došao je sv. Franjo sa svojom braćom, narod sa svjetilkama i svijećama. Sve su našli pripremljeno: jasle, sijeno, vola i magarca.

Sve je bilo smješteno u malo dublju šipilju među šumskim drvećem. Udubina šipilje, osim jasala i životinja, mogla je primiti tek mali broj ljudi, jedva nešto više od svećenika i poslužitelja (Franjo je vršio službu đakona). Misa je bila služena na jaslama, kaže Toma Čelanski, te izgleda da je to potrebno shvatiti doslovno.

Izvještaj je ponovljen u kraćem obliku u Drugom životopisu (2Čel 35:621). Drugi životopisci, kao što su Julijan iz Speyera i Henrik d'Avranche, u svojim sažetim opisima ovise o Čelanu i pri tom ne dodaju ništa nova. Tek će nakon 1260. sv. Bonaventura u LM (10,7:1186, - Sv. Bonaventura, Legenda maior (Opširniji životopis sv. Franje)), dodati nešto posebnog, a to je da je Siromašak, da bi izbjegao optužbu zbog uvođenja novotarije, najprije dobio dopuštenje od Pape. Vijest je posve vjerodostojna ako se uzme u obzir da je Franjo primio bulu odobrenja Pravila s nadnevkom od 23. studenog 1223., pa je posve vjerojatno da je tom prigodom bio u Rimu. Vijest je vrijedna pažnje i zbog toga što je to jedina točka u kojoj se Bonaventura udaljuje od Čelana, dok ga u svemu ostalom slijedi.

Uostalom, možda je to posebno Papino odobrenje i bilo potrebno, budući da je papa Inocent III. jednim pismom 1207. nadbiskupu Gdansksu u Poljskoj zabranio određena pretjerivanja u liturgijskim božićnim dramama. Osim toga tu je bila i okolnost što se misa u Grecciu slavila u profanoj špilji, nedaleko od boravišta braće u kojem se jedino smjela slaviti. Papino odobrenje je bila i dobra zaštitna mjera u možebitnim osporavanjima prava sa strane mjesnoga klera. Svakako, Franji nije bilo svojstveno da se sapliće o pravne zapreke. Njega je jedino zanimalo da na dramatski način ostvari svoje unutarnje viđenje.

Ono što je Franjo htio „vidjeti“ bilo je najveće siromaštvo i krajnje poniženje Sina Božjega koji se rodio u Betlehemu, te ujedno i veza između dolaska Isusova u betlehemske jaslice i sakramentalnog dolaska na euharistijski oltar.

Viđenje Ivana Velite, kome se ukazalo Dijete Isus kao probuđeno iz sna i kako ga je Franjo podigao, poprima tako svoj istinski smisao, smisao koji je označio sam Franjo u Prvoj opomeni (16-21:144): *Eto, svaki se dan ponižava, kao što je nekoć s kraljevskog prijestolja sišao u krilo Djevice, tako svaki dan dolazi k nama u poniznom obličju, svaki dan silazi iz krila Očeva na oltar po svećenikovim rukama. I kao što se svetim apostolima pokazao u pravom tijelu, tako se i nama danas pokazuje u svetom kruhu; kako su oni gledajući njegovo tijelo vidjeli samo tijelo, ali promatraljući duhovnim očima vjerovali su da je on Gospodin Bog, tako i mi videći tjelesnim očima kruh i vino, gledajmo i čvrsto vjerujmo da je živo i stvarno njegovo presveto tijelo i krv.*

2. NAČIN PROSLAVE JASLICA

U Grecciu se Božić slavio bez kipova Majke Božje i sv. Josipa. Uzveši u obzir Franjin način slavljenja Božića svakako nije bilo čak ni lika Djeteta Isusa: Isus-sakramenat, pravi i živi, prisutan u znaku kruha i vina, sišao je osobno na oltar-jasle. Kip bi bio posve suvišan (premda ga neki pisci dopuštaju!).

Toma Čelanski prioprijedajući o pojedinstima priprema što ih je izveo Ivan Velita, uopće ne spominje nikakav kip (lik) Djeteta isusa, dok „viđenje“ Djeteta što ga Franjo „podije“ spominje. To isto donosi i Bonaventurino prioprijedanje. Prema onome što Čelano iznosi o propovijedi koju je Franjo održao za vrijeme slavlja, posve je isključeno da bi svetac mogao tako govoriti obraćajući se kipu. Ne smijemo zaboraviti da je Franjo želio živu predstavu Božića kako bi vlastitim očima „vidio“ poniznost Gospodina, kako je to rekao Ivanu Veliti kad mu je povjerio pripremu, i kako je on običavao preko euharistijskog „znaka“ „vidjeti“ Boga, živoga i pravoga, u kruhu i vinu mise, kao što je to rekao u Prvoj opomeni koju smo gore čuli.

Čelano govornički opisuje radost mnoštva koje je sudjelovalo kod ovog jedinstvenog slavljenja Božića. Liturgija oduvijek odgaja narod vjernika da živi tajne života Kristova koje se posadašnjuju u njenim slavljima. U Grecciu otajstvo se rođenja Isusova slavilo prvi put sa sakramentalnim obredom Euharistije, koji je bio zaodjenut dramatskim oblikom slika koje su predstavljale Božić Betlehema. Novost i izvornost zamisli sv. Franje bila je u „pronalašku“ euharistijskih jaslica.

3. JASLICE I EUHARISTIJA

Dvojstvo Betlehem-Greccio, jasle-oltar, već je postojalo u božićnoj liturgiji, a također i u crkvenoj književnoj predaji. Promotrimo li, naime, blago crkvenih spisa što ostadoše iz prethodnih stoljeća, začudit će nas ponavljanje veze između Betlehema i euharistijskog oltara. Kao i u Betlehemu, tako i na oltaru, Isus silazi među ljude. U Betlehemu su pastiri donijeli darove, na oltar vjernici donose poklone.

Lako je zapaziti povezanost između Betlehema i Euharistije. „Betlehem“ znači „kuća kruha“. Isus je sam sebe definirao „kruhom živim“, „kruhom koji je sišao s neba“, „kruhom života“ koji je namijenjen da nahrani njegove vjernike u svetoj žrtvi. Tek što se rodio bio je

položen u jasle, dakle u hranilište za životinje. Izgleda da je prvenstveno ta okolnost navela svete pisce i govornike da u njoj nađu sliku Euharistije. U božićnoj liturgiji tzv. gregorijanskog Sakramentara jednom godišnje je došao tekst: „On koji je kruh anđela, u jaslama Crkve postao je hranom vjerničkih životinja“ (možda bi bilo bolje ovdje „animalia“ prevesti s „anime“ – „duše“).

4. JASLICE I SVETE PREDSTAVE

Liturgijsko-božićne drame iz Franjina vremena imale su kao prvenstvenu temu Isusovo rođenje, ali i posjet pastira, klanjanje Mudrača i pokolj nevine dječice. U svim tim dramama mogle su biti predstavljene i jaslice. To se činilo od 10. st. u katedralama i crkvama velikih samostana u različitim zemljama, od Italije prema sjeveru.

Božićno slavlje u Grecciu, kako nam ga iznosi najstariji i najvjerodstojniji povjesničar, Toma Čelanski, izgleda da nije sadržavao ništa po čemu bi se mogao staviti uz bok svetih predstava ili skazanja. Proslava u Grecciu toliko se razlikuje po jednostavnosti stila, siromaštvu pomagala i čistoći vjere, da se ne može nikako pridružiti tim kićenim, raskošnim, zanosnim i koji puta karikaturnim liturgijskim dramama.

U Grecciju nije bilo sjaja katedrala ni opatija gdje su se obično odiravale te svete predstave. Nije bilo pisaca ni tekstova koje bi se recitiralo. Nije bilo koreografije velikih biskupske ceremonija. U Grecciju je bila samo prava, prirodna, u stijenu izdubena špilja koja je mogla prihvatiti uz jasle-oltar tek svećenika i malobrojne svete službenike te dvije životinje.

Braća koja su došla iz susjednih samostana s narodom stajahu vani moleći i pjevajući s velikim oduševljenjem, a rasvjetljivala ih je svjetlost baklji. Nisu se čitale svečane riječi liturgije i note svetih pjesama, jer nisu imali brevijare, ni antifonare, niti bilo kakve knjige. U hladnoj noći grijao ih je samo žar vjere i ljubavi. Ono što svakako razlikuje božićno slavlje u

Grecciu od svetih predstava koje su se odigravale u katedralama i opatijama bilo je to, što ta proslava nije bila nikakva sveta predstava, nego čista proslava vjere i ljubavi.

Nekoliko dana nakon svog boravka u Rimu Franjo je pozvao svog prijatelja Ivana Velitu iz Greccia da mu da upute za pripremu jaslica u Grecciu. Mogli bismo očekivati da će u počast onog sjajnog događaja Božića iz 1223., što ga je proslavio Franjo, ono mjesto biti čuvano s posebnom pobožnošću i da će mu biti iskazana posebna počast. Naprotiv, Greccio je ostao malo samotишte, što ga je s vremena na vrijeme počastio kakav pobožan brat ili ga je pohodila koja glasovita osoba.

5. JASLICE GRECCIA U HISTORIOGRAFIJI

Nitko od starijih povjesničara ne pripisuje sv. Franji iznašaće jaslica: ni Marijan iz Firenze, ni Ridolfi, ni Gonzaga, ni Wadding ili drugi kao što je Diego de Lequile, koji 1664. spominje zasluge Franjevačkog reda za širenje različitih pobožnosti i pri tom ne spominje jaslice.

Veoma je poznato viđenje sv. Klare u božićnoj noći 1252. (4Čel 29:3212). Bolesna, ne mogavši sudjelovati u božićnom slavlju, ostavši sama, bila je duhom prisutna svečanosti koju su braća slavila u crkvi sv. Franje, tako da je vidjela betlehemske jaslice (a ne jaslice koje su napravili redovnici).

Pišući oko 1285. svoju Kroniku Salimbene u njoj govori o Grecciju *gdje je blaženi Franjo na dan Božića Kristova pjevao Evanđelje i dao da se prikaže betlehemsko Dijete s jaslicama i sijenom i Djetetom.* (SALIMBENE IZ PARME, „Cronaca“, Bari 1942, 440 i 449.)

ZAKLJUČAK

Sveti Franjo je nesumnjivo dao snažan zamah pobožnosti prema Kristovu čovještvu, pospješujući tako stvaranje duhovnog ozračja koje je dovelo do razvijanja kulta djeteta Isusa, a dosljedno tome do pobožnosti prema ja-

slicama. Ali upravo čistoća Franjine vjere bila je ta koja je isključila da Greccio bude prau-

Okončao bih ovo izlaganjem zapisima i molitvom našeg fra Bonaventure Dude iz njegove knjige: Moj sveti Franjo (str. 28. i 81.)

„Do ove godine još ne bijah u Grecciju. Stigosmo onamo na našem zagrebačkom hodočašću krajem kolovoza. U Greciju smo imali svetu misu u nedjelju 27. kolovoza 1989. godine, baš u podne. Imali smo vremena do mile volje. Uzeli smo obrazac Polnočke. Od srca smo se, i opet do mile volje, napjevali divnih naših božićnih pjesama. Zvjezdani, Antun i ja pročitali smo, svaki svoj ulomak, cijelo Lukino božićno evanđelje (Lk 2,1-20). Nadovezali smo na svaki ulomak nekoliko nagovornih riječi. Podsjetio sam na blaženi ushit brata Franje, na svu slast koju je osjećao izgovarajući ime Isus. Od uzbuđenja nije mogao ni doreći to presveto i blagoslovljeno ime. Tu smo doživjeli što na drugom mjestu piše Toma Čelanski: 'Mnogo puta se dogodilo da je idući putem razmatrao i pjeva o Isusu te bi zaboravio na smjer puta i sva je počela pozivao da s njime hvale Isusa... Stalno je bio zabavljen Isusom: Isusa je nosio u srcu, Isusa u ustima, Isusa u ušima, Isusa u svim udovima tijela'“ (1 Čel 115)

Brate i oče, Franjo! Što da te drugo i ovog Božića, za se i za svu svoju braću i sestre, zamoslim nego – milost tvojega božićnoga iskustva i da Dijete Isusa, u mojojem srcu zaspala, ponovo probudiš!

Fra Goran Malenica, OFM
Nacionalni duhovni asistent OFS-a

6. SJEDNICA NACIONALNOG VIJEĆA OFS-A

U Zagrebu je 2. rujna 2023. godine održana **6. sjednica** Nacionalnog vijeća OFS-a.

Na sjednici se osvrnulo na život nacionalnog bratstva u prethodnom razdoblju te se planiralo ono buduće

Neka od događanja koja nam uskoro slijede su:

- 13., 20. i 27. rujna u 20 sati bit će *online* pripreme za blagdan svetog Franje koju će predvoditi članovi Konferencije nacionalnih duhovnih asistenata,
- od 6. do 8. listopada u Kući susreta Tabor održat će se XXII. nacionalni kapitul OFS-a,
- 25. studenoga u Zagrebu na Svetom Duhu održat će se Tečaj o socijalnom nauku Crkve.

Ne zaboravite moliti za naše nacionalno bratstvo OFS-a, mlade u Frami i naše duhovne asistente.

Marta Radoš, OFS
Nacionalna ministra

ODRŽAN SASTANAK KONFERENCIJE NACIONALNIH DUHOVNIH ASISTENATA OFS-A

U Samostanu sv. Mihaela franjevaca kapucina u zagrebačkoj Dubravi održan je u utorak 26. rujna sastanak nacionalnih duhovnih asistenata Franjevačkoga svjetovnog reda, izvjestilo je Nacionalno vijeće OFS-a.

Sastankom je predsjedao fra Zvonimir Brusač, TOR, koji je službu predsjedatelja Konferencije obnašao zadnje dvije godine. Uz njega su na sastanku bili fra Goran Malenica, OFM, fra Ivan Bradarić, OFMConv, i fra Goran Rukavina, OFMCap.

U bratskom razgovoru duhovni asistenti su razgovarali o aktualnim pitanjima koja se odnose na rad Nacionalnog vijeća. Podijelili su uloge u nizu aktivnosti koje organizira i provodi Nacionalno vijeće, a koje se tiče i njihove nazočnosti: odlazak na bratske i pastoralne pohode područnim bratstvima, sudjelovanje na predstojećem nacionalnom kapitulu i nekim drugim susretima.

Dogovoren je također da će se u 2024. održati tečaj za duhovne asistente OFS-a i Frame, koji se iz objektivnih razloga nekoliko posljednjih godina nije održavao. Fra Zvonimir je podsjetio braću da će dogodine u svibnju biti bratski i pastoralni pohod Nacionalnog vijeća od strane Međunarodnog vijeća OFS-a koji će trajati nekoliko dana.

Na kraju, kako to određuje Pravilnik Konferencije duhovnih asistenata Franjevačkog svjetovnog reda, fra Zvonimir je službu predsjedavajućega prenio na sljedećega koji dolazi

po zadanom redoslijedu, a to je fra Goran Malenica uime Reda manje braće (OFM), a službu tajnika je prema istom Pravilniku preuzeo fra Goran Rukavina uime braće franjevaca kapucina (OFMCap).

Naime, prema Pravilniku (br. 9) određen je taj redoslijed obavljanja službe predsjedatelja Konferencije duhovnih asistenata Franjevačkog svjetovnog reda: OFM, OFMConv, OFMCap, TOR. Nakon razgovora i ohrabrenja braća su zazvala moćnu zaštitu svetog Mihovila i zagovor sv. Oca Franje i svih svetaca franjevačkog reda, izvjestilo je Nacionalno vijeće OFS-a.

Konferencija nacionalnih duhovnih asistenata OFS-a

XXII. REDOVNI NACIONALNI KAPITUL FRANJEVAČKOGA SVJETOVNOG REDA

Ukući susreta Tabor u Samoboru od 6. do 8. listopada održan je XXII. redovni nacionalni kapitul Franjevačkoga svjetovnog reda. Kapitul je okupio članove Nacionalnoga vijeća OFS-a, zastupnike iz svih područnih bratstava zajedno s područnim i nacionalnim duhovnim asistentima, kao i predstavnike Franjevačke mladeži.

Kapitul je započeo s radom u petak, 6. listopada popodne pod predsjedanjem nacionalne ministre Marte Radoš. Ministra je na početku podnijela izvještaj o životu i djelovanju Hrvatskoga nacionalnog bratstva Franjevačkoga svjetovnog reda za razdoblje, od listopada 2022. godine do listopada 2023. godine. Rad je nastavljen izvještajem nacionalnog predsjednika Frame Tomislava Jurića te izvještajem Konferencije nacionalnih duhovnih asistenata OFS-a.

Na Kapitulu su obilježene 800. franjevačke obljetnice. O 800 godina Potvrđenog pravila progovorio je fra Matija Marijić, OFM, dok je fra Goran Malenica, OFM, održao predavanje na temu 800. obljetnice jaslica u Grecciu.

Subotnji rad Kapitula bio je obilježen predavanjem o Glasnicima Velikoga Kralja koje je održala Tomislava Jengić, članica mjesnog bratstva OFS-a Kaptol. Predavanje je bilo uvod u radni dio Kapitula, rad po grupama. Rad po grupama donio je mnoge ideje o tome kako članovi Franjevačkog svjetovnog reda i Franjevačke mladeži mogu nastaviti doprinositi stvaranju skupina djece koja će, uz pomoć odgoja i organizacije primjerene njihovoj dobi, biti uvedena u poznavanje i ljubav prema franjevačkom životu.

Također je nakon rasprave na Kapitulu donesena Odluka o pokretanju postupka revizije Statuta Hrvatskoga nacionalnog bratstva OFS-a odobrenoga dekretom Predsjedništva Među-

narodnog vijeća OFS-a od 8. ožujka 2006. godine. Tom Odlukom Nacionalno vijeće OFS-a zadužilo se za pripremu i provedbu postupka revizije Statuta te ovlastilo da, u svrhu provedbe ovoga postupka, osnuje Povjerenstvo za reviziju Statuta Hrvatskoga nacionalnog bratstva OFS-a kao radno tijelo Vijeća.

U nedjelju, 8. listopada sudionicima Kapitula OFS-a i Nacionalne skupštine Frame predstavljena je knjiga "30 godina Franjevačke mladeži u Hrvatskoj". Usvojen je Kalendar događanja OFS-a i Frame za 2024., Program rada za 2024. te Teme za mjesecne susrete u mjesnim bratstvima u 2024. godini. Teme za mjesecne susrete bit će povezane s 800. obljetnicom Franjinog primanja svetih rana na La Verni. Sudionicima Kapitula izložen je i izvještaj o karitativnoj akciji koja je bila na inicijativu Međunarodnog vijeća, a odnosila se na pomoći potresom pogodjenima u Turskoj i Siriji.

U isto vrijeme održavala se i XXVI. nacionalna skupština Frame te su upriličeni zajednički trenutci rada i molitve.

Kapitol je zasjedanje zaključio zaključnom riječi nacionalne ministre Marte Radoš te molitvom iz Obrednika OFS-a koju je predvodio nacionalni duhovni asistent fra Goran Malenica.

Marta Radoš, OFS
Nacionalna ministra

**HRVATSKO NACIONALNO BRATSTVO FRANJEVAČKOGA SVJETOVNOG REDA
FRATERNITAS NATIONALIS CROATIAE ORDINIS FRANCISCANI SECULARARIS**

Nacionalno vijeće, Kaptol 9, 10000 Zagreb; +385 (0)1 48 14 271; nacionalno@ofs.hr; www.ofs.hr

Urbroj: 79/2023

Zagreb, 7. listopada 2023.

Predmet: Odluka o pokretanju postupka revizije Statuta Hrvatskoga nacionalnog bratstva OFS-a

Na temelju čl. 68, 1. *Generalnih konstitucija Franjevačkoga svjetovnog reda* (dalje: GK OFS-a) i čl. 63. *Statuta Hrvatskoga nacionalnog bratstva Franjevačkoga svjetovnog reda* (dalje: Statut HNB OFS-a), Nacionalni kapitol Hrvatskoga nacionalnog bratstva Franjevačkoga svjetovnoga reda, na svome XXII. zasjedanju, održanome 6. – 8. listopada 2023. u Samoboru, donio je

ODLUKU O POKRETANJU POSTUPKA REVIZIJE STATUTA HRVATSKOGA NACIONALNOG BRATSTVA OFS-A

I.

Nacionalno vijeće Hrvatskoga nacionalnog bratstva Franjevačkoga svjetovnog reda, koje ima zadaću animiranja i vođenja bratstva na nacionalnoj razini (usp. GK OFS-a, čl. 65,3), prepoznao je potrebu revizije Statuta HNB OFS-a odobrenoga dekretom Predsjedništva Međunarodnog vijeća OFS-a (Prot. br. 1416/05 od 8. ožujka 2006.) te je na svojoj sjednici, održanoj 5. lipnja 2023. u Zagrebu, odlučilo pokrenuti postupak revizije Statuta HNB OFS-a.

II.

Nacionalni kapitol OFS-a, kao tijelo koje ima zakonodavnu i odlučujuću vlast (usp. GK OFS-a, čl. 68, 1), na svome redovitome zasjedanju, održanom 6. – 8. listopada 2023. u Samoboru, razmotrivši prijedlog Nacionalnoga vijeća OFS-a, odlučio je o pokretanju revizije Statuta HNB OFS-a.

III.

Ovom Odlukom zadužuje se Nacionalno vijeće OFS-a za pripremu i provedbu postupka revizije Statuta HNB OFS-a, prema *Hodogramu revizije Statuta HNB OFS-a* koji je u prilogu ove *Odluke* i čini njezin sastavni dio.

Nacionalno vijeće OFS-a ovlašćuje se da, u svrhu provedbe ovoga postupka, a imajući u vidu njegovu složenost, osnuje Povjerenstvo za reviziju Statuta Hrvatskoga nacionalnog bratstva OFS-a kao radno tijelo Vijeća.

IV.

Nacionalno vijeće OFS-a dužno je redovito izvješćivati Nacionalni kapitol o radu na reviziji Statuta HNB OFS-a. Dužno je sva značajna pitanja – uključujući radni dokument *Nacrt Statuta Hrvatskoga nacionalnog bratstva OFS-a*, konačni oblik *Nacrt Statuta* koji će se predložiti na odobrenje Predsjedništvu Međunarodnoga vijeća OFS-a, kao i sve izmjene koje će u biti stvari značajnije odstupati od usvojenoga *Nacrta*, a koje će biti predložene u procesu revizije Statuta, bilo u postupku na razini Nacionalnoga bratstva, bilo na razini komunikacije s Predsjedništvom – predložiti na odobrenje Nacionalnome kapitulu OFS-a.

V.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Marta Radoš, OFS
nacionalna ministra

Prilozi:

Prilog 1 – Hodogram revizije Statuta HNB OFS-a

HODOGRAM REVIZIJE STATUTA HNB OFS-A

Nacionalni kapitol OFS-a na svome redovitom zasjedanju usvaja *Odluku o pokretanju postupka revizije Statuta Hrvatskoga nacionalnog bratstva OFS-a*.

Spomenutom *Odlukom* se daje uputa Nacionalnome vijeću OFS-a o načinu rada i fazama revizije Statuta.

1. Nacionalno vijeće OFS-a, na svojoj prvoj sjednici nakon Nacionalnoga kapitula OFS-a, razmatra *Odluku* i, u skladu s njom, započinje s postupkom revizije.
2. Postupak revizije na razini Nacionalnoga bratstva ići će kako slijedi:
 - a) Nacionalno vijeće donosi *Odluku o imenovanju Povjerenstva za reviziju Statuta HNB OFS-a*. Tom odlukom će se odlučiti i o kriteriju za sastavljanje Povjerenstva, odlučiti o voditelju Povjerenstva te dati upute o načinu rada Povjerenstva.

- b) Povjerenstvo će, u suradnji s Nacionalnim vijećem OFS-a, pripremiti radni dokument *Nacrt Statuta Hrvatskoga nacionalnog bratstva OFS-a*, imajući u vidu zakonodavstvo po kojem se OFS ravna (usp. *Generalne konstitucije Franjevačkoga svjetovnog reda*, čl. 4,1) te službene dokumente Reda donesene od 8. ožujka 2006., kada je proglašen Statut HNB OFS-a koji je trenutno na snazi, do danas.
- c) Nakon što se pripremi *Nacrt*, Nacionalno vijeće će uputiti poziv mjesnim i područnim bratstvima da daju svoje dopune, osvrte i komentare. Neka se u tu svrhu na mjesnoj razini braća i sestre upoznaju s ovom temom i neka se jedan zasebni susret posveti prijedlozima i komentarima na *Nacrt Statuta*.

Na područnoj razini će se skupiti svi komentari i prijedlozi iz mjesnih bratstava te će ih područna vijeća objediniti i poslati Nacionalnome vijeću OFS-a. Područno vijeće također može na svojoj sjednici raspraviti *Nacrt* i dodati svoje primjedbe.

- d) Nacionalno vijeće će Povjerenstvu za reviziju Statuta HNB OFS-a poslati *Nacrt* sa svim prilozima zaprimljenim od područnih vijeća. Povjerenstvo će analizirati zaprimljene komentare i prijedloge, sastaviti prijedlog konačnog *Nacrta Statuta* te ga dostaviti Nacionalnome vijeću.
- e) Nacionalno vijeće će raspraviti i usvojiti konačni *Nacrt Statuta* te ga poslati članovima Nacionalnog kapitula OFS-a zajedno s pozivom za Nacionalni kapitol, kako bi se o istome moglo raspravljati i glasovati na zasjedanju Kapitula.
- f) Nakon što Nacionalni kapitol odobri tekst *Nacrta Statuta*, isti se prevodi na jedan od službenih jezika Reda (talijanski, francuski, španjolski ili engleski) i Nacionalno vijeće ga šalje na odobrenje Pred-

sjedništu Međunarodnoga vijeća OFS-a, na adresu Međunarodnoga tajništva OFS-a.

- 3. Postupak revizije na razini Predsjedništva Međunarodnog vijeća OFS-a ići će kako slijedi:
 - a) U procesu revizije održava se redovita komunikacija s međunarodnom razinom Reda, za što je sa strane Nacionalnoga vijeća zadužen međunarodni vijećnik po naravi svoje službe. O ovoj komunikaciji dužan je obavijestiti Nacionalno vijeće, a cijelovitu informaciju pristiglu s međunarodne razine, kao i eventualne vlastite zaključke o istoj, Vijeće je dužno prosljediti Povjerenstvu.
Nacionalno vijeće je dužno, tijekom postupka revizije, surađivati s Predsjedništvom te o svemu redovito obavještavati Nacionalni kapitol OFS-a.
 - b) Nacionalno vijeće OFS-a dužno je sva pitanja koja se tiče revizije Statuta, a koja prelaze ovlasti Vijeća, podnijeti na odobrenje Nacionalnome kapitulu OFS-a.

MJESEČNE MOLITVENE NAKANE

OFS-A I FRAME

Kako bismo istaknuli zajedništvo sa Papom, nudimo **mjesečnu nakanu Svetog Oca i nakantu OFS-a** prema načinu života i važnim događajima Reda. Mjesna bratstva mole za oboje

2024

Siječanj	<p>ZA DAR RAZLIČITOSTI U CRKVI Molimo da nam Duh Sveti pomogne prepoznati dar različitih karizmi unutar kršćanske zajednice i otkriti bogatstvo različitih tradicija i obreda u Katoličkoj Crkvi. OFS: Za izborni kapitol nacionalnih bratstava Indije, Bahreina i Koreje. Oče naš...</p>
Veljača	<p>ZA NEIZLJEČIVE BOLESNIKE Molimo da oni s terminalnom bolešću i njihove obitelji dobiju potrebnu fizičku i duhovnu skrb i pratištu. OFS: Za izborni kapitol bratstava Švicarske (francuskog govornog područja), Bugarske, Grčke i Latakije. Oče naš...</p>
Ožujak	<p>ZA NOVE MUČENIKE Molimo da oni koji riskiraju svoje živote za Evanđelje u raznim dijelovima svijeta zapale Crkvu svojom hrabrošću i misionarskim zanosom. OFS: Za mir u svijetu te za pomirenje i brigu za okoliš. Oče naš...</p>
Travanj	<p>ZA ULOGU ŽENE Molimo da dostojanstvo i neizmjerna vrijednost žena budu priznati u svakoj kulturi, te za prestanak diskriminacije koju doživljavaju u različitim dijelovima svijeta. OFS: Za izborni kapitol bratstva u Nigeriji i sastanak predsjedništva MVOFS-a, te za bratski i pastoralni pohod nacionalnog bratstva Toga. Oče naš...</p>
Svibanj	<p>ZA FORMACIJU REDOVNIKA I BOGOSLOVA Molimo da redovnice i redovnici te bogoslovi rastu u svome zvanju u ljudskoj, pastoralnoj, duhovnoj i zajedničarskoj formaciji, koja će ih voditi da budu vjerodostojni svjedoci Evanđelja. OFS: Za izborni kapitol nacionalnih bratstava Bosne i Hercegovine, Kolumbije i Italije. Za bratski i pastoralni pohod nacionalnih bratstava Kolumbije, Filipina, Slovačke, Perua i Hrvatske. Za uspjeh III. tečaja formacije u Boliviji – Cochabamba i tečaja za formaciju na Filipinima (u Manili). Oče naš...</p>

Lipanj	<p>ZA MIGRANTE KOJI BJEŽE IZ SVOJIH DOMOVA Molimo da migranti koji bježe od rata ili gladi, prisiljeni na putovanja puna opasnosti i nasilja, nađu dobrodošlicu i nove prilike u zemljama koje ih primaju. OFS: Za izborni kapitol nacionalnih bratstava Nizozemske, Gvatemala, Honduras i Austrije. Oče naš...</p>
Srpanj	<p>ZA PASTORAL BOLESNIKA Molimo da sakrament bolesničkog pomazanja onima koji ga primaju i njihovim bližnjima podari snagu Gospodnju te postane sve vidljiviji znak suosjećanja i nade za sve. OFS: Za bratski i pastoralni pohod nacionalnom bratstvu Brazila. Oče naš...</p>
Kolovoza	<p>ZA POLITIČKE VOĐE Molimo da politički vođe služe vlastitom narodu, radeći na cijelovitom ljudskom razvoju i općem dobru, posebno brinući se za siromašne i one koji su ostali bez posla. OFS: Za bratstva u poteškoćama, za starije osobe i za Framu Oče naš...</p>
Rujan	<p>ZA VAPAJ ZEMLJE Molimo da svatko od nas čuje i k srcu primi vapaj Zemlje i žrtava prirodnih katastrofa i klimatskih promjena, te da se svi osobno obvezuju brinuti za svijet u kojem živimo. OFS: Za izborni kapitol nacionalnih bratstava Australije, Angole, Portorika i Češke. Za bratski i pastoralni pohod nacionalnim bratstvima Australije i Novog Zelanda. Oče naš...</p>
Listopad	<p>ZA ZAJEDNIČKO POSLANJE Molimo da Crkva nastavi na sve načine podržavati sinodalni način života, kao znak suodgovornosti, promičući sudjelovanje, zajedništvo i poslanje koje dijele svećenici, redovnici i laici. OFS: Za izborni kapitol nacionalnih bratstava Njemačke i Španjolske. Oče naš...</p>
Studeni	<p>ZA SVE KOJI SU IZGUBILI DIJETE Molimo da svi roditelji koji tuguju zbog gubitka sina ili kćeri nađu podršku u svojoj zajednici i dobiju mir i utjehu od Duha Svetoga. OFS: Za susret predsjedništva MVOFS-a i uspjeh XVII. generalnog kapitula OFS-a. Oče naš...</p>
Prosinac	<p>ZA HODOČASNIKE NADE Molimo da ova jubilarna godina ojača našu vjeru, da nam pomogne prepoznati uskrslog Krista u našem svakodnevnom životu, te da nas preobrazi u hodočasnike kršćanske nade. OFS: Za duhovne asistente širom svijeta. Oče naš...</p>

PROGRAM RADA NACIONALNOG VIJEĆA OFS-A ZA 2024. GODINU

- Priprema i održavanje XXIII. nacionalnog kapitula OFS-a, 11.-13. listopada 2024, Samobor, Tabor
- Održati sjednice Nacionalnog vijeća OFS-a: 13. siječnja 2024., 29. lipnja 2024., 7. rujna 2024.
- Održati sastanke Nacionalnog izvršnog odbora: 13. travnja 2024., 17. kolovoza 2024., 16. studenog 2024.
- Održavanje XIV. nacionalnog seminara za formaciju, 9.-11. veljače 2024., Gra-nešina
- Održavanje XV. tečaja za duhovne asistente OFS-a i Frame
- Sudjelovanje na Generalnom kapitulu OFS-a, Rim, 9.-14. studenog 2024.
- Priprema i održavanje Nacionalnog susreta obitelji
- Održavanje korizmene karitativne akcije
- Održavanje bratskog i pastoralnog pohoda od strane Međunarodnog vijeća OFS-a, 17. – 19. svibnja 2024.
- Održavanje bratskih i pastoralnih pohoda područnim vijećima
- Provodenje odluka, smjernica i zaključaka s Nacionalnog kapitula OFS-a
- Održavanje Tečaja o socijalnom nauku Crkve u studenom 2024. godine
- Pripremanje Kalendaru događanja, Programa rada i Tema za mjesecne skupštine mjesnih bratstava za 2024. godinu
- Priprema i izlaženje Glasila „Bratstvo“
- Sudjelovanje u radu Vijeća franjevačkih zajednica
- Uključivanje u proslavu 800. franjevačke obljetnice
- Posvetiti pozornost radu s djecom
- Prisutnost i djelovanje OFS-a u svijetu

HRVATSKO NACIONALNO BRATSTVO OFS-A

HRVATSKO NACIONALNO BRATSTVO FRAME

KALENDAR DOGAĐANJA ZA 2024. GODINU

SIJEČANJ		
po	1	NOVA GODINA - MARIJA BOGORODICA
ut	2	
pe	5	
su	6	BOGOJAVLJENJE, Online molitva franjevačke krunice u 20 sati Susret istarskih bratstava Primorsko-istarskog područnog bratstva OFS-a
ne	7	Molitva za duhovna zvanja i za nove članove OFS-a i Frame
pe	12	
su	13	Sjednica Nacionalnog vijeća
ne	14	
pe	19	
su	20	Sjednica područnog vijeća Primorsko-istarskog područnog bratstva Sjednica područnog vijeća Splitsko-dubrovačkog područnog bratstva
ne	21	
če	25	
pe	26	Susret područnih vijeća i NIO Frame
su	27	
ne	28	

VELJAČA		
če	1	
pe	2	SVIJEĆNICA - DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA
su	3	Bratski i pastoralni pohod Primorsko-istarskom područnom bratstvu Područni Kapitul Primorsko-istarskog područnog bratstva Online molitva franjevačke krunice u 20 sati
ne	4	Molitva za duhovna zvanja i za nove članove OFS-a i Frame;
po	5	
če	8	
pe	9	Nacionalni seminar za formaciju (9. - 11.2.2023.)

su	10	BL. ALOJZIJE STEPINAC (1898.-1960.), član OFS-a i zaštitnik Sjeverozapadnohrvatskog područnog bratstva OFS-a
ne	11	Nacionalni seminar za formaciju (9. - 11.2.2023.)
po	12	
ut	13	
sr	14	Pepelnica
če	15	Dostava statistike Nacionalnom vijeću iz područnih bratstava (za prethodnu kalendarsku godinu)
pe	16	
su	17	Područno vijeće Slavonsko-baranjskog područnog bratstva
ne	18	
po	19	Tečaj za duhovne asistente (19. - 21.2. 2024.) ?
ut	20	
su	24	Sjednica Područnog vijeća Zadarsko-šibenskog područnog bratstva OFS-a Bratsko pastoralni pohod Zadarsko-šibenskom područnom bratstvu Sjednica Područnog vijeća Sjeverozapadnohrvatskog područnog bratstva OFS-a
ne	25	
po	26	

OŽUJAK

pe	1	Područna duhovna obnova Slavonsko-baranjskog područnog bratstva u Vukovaru (od 01. do 03.03.)
su	2	Online molitva franjevačke krunice u 20 sati
ne	3	Molitva za duhovna zvanja i za nove članove OFS-a i Frame
po	4	Tečaj za duhovne asistente (4. - 6.3.2024.) ?
ut	5	
pe	8	
su	9	Područni kapitol Sjeverozapadnohrvatskog područnog bratstva OFS-a
ne	10	
če	14	
pe	15	Križni put zagrebačkih bratstava OFS-a i Frame na Ksaveru
su	16	
ne	17	
po	18	
ut	19	SV. JOSIP
sr	20	
če	21	
pe	22	

su	23	Bratski i pastoralni pohod područnom vijeću Splitsko-dubrovačkom područnom bratstvu Područni kapitol Slavonsko-baranjsko-baranjskog područnog bratstva
ne	24	
po	25	
ut	26	
sr	27	
če	28	
pe	29	
su	30	
ne	31	USKRS

TRAVANJ

po	1	
ut	2	
pe	5	
su	6	Online molitva franjevačke krunice u 20 sati
ne	7	Molitva za duhovna zvanja i za nove članove OFS-a i Frame
po	8	
pe	12	
su	13	Sastanak Nacionalnog izvršnog odbora Tematski susret trajne formacije Sjeverozapadnohrvatskog područnog bratstva
ne	14	
po	15	
ut	16	GODIŠNJA OBNOVA ZAVJETA (16.IV.1209.) papa Inocent III. usmeno odobrio pravilo života sv. Franji
sr	17	Područno hodočašće u Asiz Primorsko-istarskog područnog bratstva
če	18	
pe	19	
su	20	
ne	21	
pe	26	
su	27	Područni kapitol Zadarsko-šibenskog područnog bratstva
ne	28	BL. LUKEZIJE (+1250), prvi poznati svjetovni franjevac Susret riječkih bratstava Primorsko-istarskog područnog bratstva Susret zagrebačkih bratstava OFS-a i Frame
po	29	
ut	30	

SVIBANJ

pe	3	
su	4	Online molitva franjevačke krunice u 20 sati
ne	5	Molitva za duhovna zvanja i za nove članove OFS-a i Frame Sjednica područnog vijeća Slavonsko-baranjsko-baranjskog područnog bratstva
po	6	
ut	7	Područno hodočašće Primorsko-istarskog područnog bratstva OFS-a i Frame Gospi Trsatskoj
sr	8	
če	9	
pe	10	GOSPA TRSATSKA, zaštitnica Primorsko-istarskog područnog bratstva OFS-a i suzaštitnica Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda
su	11	Područno hodočašće Sjeverozapadnohrvatskog područnog bratstva OFS-a
ne	12	SV. LEOPOLD BOGDAN MANDIĆ zaštitnik Splitsko-dubrovačkog područnog bratstva OFS-a i Hrvatske kapucinske provincije
po	13	
če	16	
pe	17	Bratski i pastoralni pohod Međunarodnog vijeća OFS-a
su	18	Područni seminar trajne formacije Primorsko-istarskog područnog bratstva Područno hodočašće Slavonsko-baranjskog područnog bratstva Područna duhovna obnova Zadarsko-šibenskog područnog bratstva na Visovcu
ne	19	PEDESETNICA (DUHOVI)
po	20	
po	27	
ut	28	Susret bratstava Slavonsko-baranjskog područnog bratstva
sr	29	
če	30	TIJELOVO
pe	31	

LIPANJ

su	1	Online molitva franjevačke krunice u 20 sati Sjednica područnog vijeća Primorsko-istarskog područnog bratstva
ne	2	Molitva za duhovna zvanja i za nove članove OFS-a i Frame
po	3	Online molitva franjevačke krunice u 20 sat
ut	4	
sr	12	
če	13	SV. ANTUN PADOVANSKI - zaštitnik Slavonsko-baranjskog područnog bratstva
pe	14	
pe	21	

su	22	Sjednica Područnog vijeća Zadarsko-šibenskog područnog bratstva OFS-a
ne	23	
po	24	OBLJETNICA ODOBRENJA PRAVILA OFS-a PAPE PAVLA VI.
pe	28	
su	29	Sjednica Nacionalnog vijeća
ne	30	

SRPANJ

po	1	Online molitva franjevačke krunice u 20 sati
ut	2	Molitva za duhovna zvanja i za nove članove OFS-a i Frame
sr	3	
če	4	
pe	5	SV. ĆIRIL I METOD, zaštitnici Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda
su	6	
sr	10	
če	11	Područna duhovna obnova Sjeverozapadnohrvatskog PB OFS-a (od 11.-14. srpnja) na Taboru
pe	12	
su	13	MAJKA BOŽJA BISTRičKA
ne	14	
po	15	PRESVETI OTKUPITELJ, zaštitnik Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja Split
ut	16	SVEČANA KANONIZACIJA SV. FRANJE
sr	17	
ut	23	
sr	24	Hod Frame (24.7-3.8.) ?
če	25	
pe	26	
su	27	
ne	28	
po	29	
ut	30	
sr	31	Dostava izvješća mjesnih bratstava u područna bratstva OFS-a Nacionalni dio Hoda Frame (od 31.07. - 03.08)

KOLOVOZ

če	1	
pe	2	GOSPA OD ANĐELA – PORCIJUNKULA
su	3	Kraj Hod Frame
ne	4	Molitva za duhovna zvanja i za nove članove OFS-a i Frame
po	5	DAN POBJEDE, DOMOVINSKE ZAHVALNOSTI I HRVATSKIH BRANITELJA Online molitva franjevačke krunice u 20 sati
ut	6	
su	10	
ne	11	SV. KLARA
po	12	
ut	13	
sr	14	
če	15	VELIKA GOSPA - Uznesenje Marijino
pe	16	
su	17	Sastanak Nacionalnog izvršnog odbora
ne	18	
po	19	
ut	20	ROK ZA SLANJE IZVJEŠĆA NACIONALNOM VIJEĆU
su	24	
ne	25	SV. LJUDEVIT KRALJ, zaštitnik OFS-a I FRAME Proslava sv. Ljudevita za zagrebačka bratstava
po	26	Nacionalni seminar za voditelje formacije i odgovorne u Frami (26.8.-30.08.)
ut	27	
sr	28	
če	29	
pe	30	
su	31	

RUJAN

pe	6	
su	7	Sjednica Nacionalnog vijeća Online molitva franjevačke krunice u 20 sati Seminar za formaciju Slavonsko-baranjskog područnog bratstva (JUG II)
ne	8	ROĐENJE BDM - Mala Gospa Godišnje hodočašće u Remete za zagrebačka mjesna bratstva
pe	13	
su	14	Sjednica vijeća Primorsko-istarskog područnog bratstva

ne	15	
po	16	
ut	17	RANE SV. FRANJE Susret riječkih bratstava Primorsko-istarskog područnog bratstva (Pehlin)
sr	18	
če	19	
pe	20	
su	21	Sjednica vijeća Zadarsko-šibenskog područnog bratstva
pe	27	
su	28	Sjednica Područnog vijeća Sjeverozapadnohrvatskog područnog bratstva OFS-a
ne	29	
po	30	SV. JERONIM (340.-420.), zaštitnik Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konvntualaca, Provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša i Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri

LISTOPAD

ut	1	Online molitva franjevačke krunice u 20 sati
sr	2	
če	3	
pe	4	SVETI FRANJO ASIŠKI (1182.-1226.)
su	5	Sjednica područnog vijeća Slavonsko-baranjsko područnog bratstva Nacionalni susret obitelji 5.-6.10.2024.
če	10	
pe	11	XXIII. REDOVNI NACIONALNI KAPITUL OFS-a I XVII. NACIONALNA SKUPŠTINA FRAME
su	12	
ne	13	
če	17	
pe	18	Područni seminar trajne formacije i duhovna obnova Primorsko-istarskog područnog bratstva
su	19	
ne	20	
pe	25	BL. KATARINA KOSAČA KOTROMANIĆ (1424.-1478.) zaštitnica Nacionalnog bratstva OFS-a u BiH
ut	29	
sr	30	
če	31	

STUDENI

pe	1	SVI SVETI
su	2	DUŠNI DAN, Online molitva franjevačke krunice u 20 sati
ne	3	SPOMENDAN SVIH MRTVIH FRANJEVAČKOG REDA
pe	8	
su	9	Izborna skupština Slavonsko-baranjskog područnog bratstva Područni kapitul Splitsko-dubrovačkog područnog bratstva Područni (izborni) kapitul Sjeverozapadnohrvatskog područnog bratstva OFS-a Hodočašće Zadarsko-šibenskog područnog bratstva Područna duhovna obnova Primorsko-istarskog područnog bratstva
ne	10	
če	14	SV. NIKOLA TAVELIĆ (1207.-1231.) zaštitnik Zadarsko-šibenskog područnog bratstva
pe	15	
su	16	Sastanak Nacionalnog izvršnog odbora
ne	17	SV. ELIZABETA UGARSKA (1207.-1231.), zaštitnica OFS-a i FRAME
pe	22	
su	23	Tečaj o socijalnom nauku Crkve
ne	24	
pe	29	SVI SVETI FRANJEVAČKOG REDA
su	30	

PROSINAC

ne	1	Molitva za duhovna zvanja i za nove članove OFS-a i Frame
pe	6	
su	7	Online molitva franjevačke krunice u 20 sati
ne	8	
po	9	
po	23	
ut	24	
sr	25	BOŽIĆ
če	26	
pe	27	
su	28	
ne	29	
po	30	
ut	31	Završetak poslovne godine OFS-a (statistika)

PROLJETNI TEMATSKI SUSRET TRAJNE FORMACIJE

Područno vijeće Franjevačkog svjetovnog reda Zagrebačkog područnog bratstva bl. Alojzija Stepinca, organiziralo je 6. svibnja 2023. u franjevačkom samostanu Leopolda Bogdana Mandića u Zagrebu proljetni tematski susret trajne formacije. Tema ovog susreta bila je *Bratski i pastoralni pohod*.

Susret je okupio lijep broj braće i sestara iz mjesnih bratstava našeg, Zagrebačkog područnog bratstva. Bilo je lijepo svjedočiti razmjeni iskustava među braćom koja su vijeću i predavačima postavljala brojna praktična pitanja i pokazala interes da se što bolje i kvalitetnije pripreme za bratske i pastoralne pohode u svojim bratstvima.

Brat Igor Kanižaj sumirao je predavanja i lijepo moderirao sami susret. Sestre Ana Fruk i Danijela Rebac podijelile su svoja iskustva o bratskom dijelu pohoda s viših razina, a

o pastoralnom dijelu pohoda predavanje je održao fra Zvonimir Brusač, TOR, područni i nacionalni duhovni asistent OFS-a. Sve nas je vratio na same izvore podsjetivši nas kako je to sv. Franjo zamislio i koja je sama svrha pohoda.

Kroz predavanja i razgovor željela se maknuti stigma vezana uz pohode gdje se na njih nekad zna gledati kao na neku vrstu nadzora. To nipošto ne bi trebalo biti (i nije) tako. Cilj pohoda je bratsko služenje u vidu nuđenja pomoći i smjernica braći i sestrama, a sve s ciljem dobrobiti mjesnih bratstava.

Braća i sestre su sa susreta ponijela konkretnе smjernice za svoje pohode, ali i obnovljena prijateljstva i veze koje su prirodom stvari malo zamrle prilikom pandemije.

Marta Klemenčić, OFS
Područna vijećnica

PODRUČNO HODOČAŠĆE ZAGREBAČKOG PODRUČNOG BRATSTVA OFS-A BL. ALOJZIJA STEPINCA U SISAK I PETRINU

U subotu, 20. svibnja 2023. godine održalo se tradicionalno godišnje hodočašće Zagrebačkog područnog bratstva Franjevačkog svjetovnog reda bl. Alojzija Stepinca. Na veliku radost svih, unatoč vremenskim neprilikama i ugroženosti od poplava u tom području, kojih smo posljednih dana bili svjedoci, uspjeli smo posjetiti Sisak i Petrinju kako je planirano. Domačin nam je bilo Mjesno bratstvo OFS-a sv. Josip Radnik Sisak-Galdovo.

Nazočilo je dvjestotinjak braće i sestara iz 24 mjesna bratstva našeg Područnog bratstva i devet duhovnih asistenata.

Nakon sračnog dočeka koji su priredili članovi domaćega bratstva sv. Josipa Radnika predvođeni mjesnim ministrom bratom Alojzijem Čičićem, uslijedili su pozdravi i molitva franjevačke krunice. Osobito je dojmljiv bio čin posvete Bezgrešnoj pored spilje Gospe Lurdske u samostanskom dvorištu.

Svetu misu, zajedno s ostalim duhovnim asistentima predslavio je domaćin, fra Ivan Bradarić, OFMConv, koji je osim na mjesnoj razini duhovni asistent na područnoj i nacionalnoj razini. Usljedio je ručak koji su pri-

premili domaćini, zatim druženje u bratskom zajedništvu, zahvalni pozdravi i oproštaj. Nakon toga uputili smo se prema starom gradu u Sisku gdje nas je dočekao, pozdravio i povijesno informirao g. Ivica Valent viši kustos gradskog muzeja u Sisku.

Završna točka hodočašća bila je posjet Petrinji i župi sv. Ivana Pavla II., gdje je svoje

svjedočanstvo i duhovni nagovor dao župnik fra Mate Bašić, OFM.

Nakon blagoslova, rastali smo se i uputili svojim kućama zahvalni Gospodinu na prekrasnem danu, obilju ljubavi i milosti na divnom druženju u bratskom zajedništvu. Mir i dobro!

Renata Huzanić, OFS
Područna ministra

NA TABORU DUHOVNA OBNOVA OFS-A *BOG MOJ I SVE MOJE!*

Početkom srpnja, od 6. do 9. srpnja 2023., na Taboru je održan seminar pod nazivom *Bog moj i sve moje*. Seminar je predvodio fra Ivan Matić, OFM kao godišnju duhovnu obnovu članova Franjevačkog svjetovnog reda Sjeverozapadnohrvatskog (zagrebačkog) područnog bratstva bl. Alojzija Stepinca.

U ime Područnog vijeća svu nazočnu braću i sestre (nas 80-ak) pozdravio je područni doministar br. Stjepan Cestar. Glazbenu animaciju vodio je i već nam poznati Luka Balvan.

Fra Ivan Matić nas je kroz svoje nagovore podsjetio kako su sv. Franjo i sv. Klara, a kasnije i sv. Elizabeta označili jedan duhovni preokret, dajući se u službi Kristu i posvećujući svoj život Kristu osnivali su i crkvene

redove – što je jednostavno bogatstvo franjevačke obitelji.

I dok franjevci žive po *Pravilu* zavjetujući se po siromaštvu, poslušnosti i čistoći, klarise s druge strane pak neprestano mole – one su motor koji nosi sve nas i potiče na evangelizaciju. U franjevaštvu su prisutne dvije neraskidive dimenzije: kontemplacija i akcija (evangelizacija).

Osvrnuvši se na početak obraćenja našeg serafskog oca, fra Ivan nas je osvijetlio kako je Franjo bio odbačen javno na trgu, nakon čega *javnim Očenašem* upućuje na ono što je bitno – na Oca našega. Franjin poziv prodrmao je cijeli grad. Na prvom Kapitulu na rogožinama bilo je 5000 mladića, bračnih parova... Svi oni tada, kao i mi danas, imali svoja poslanja.

Važno je da nastavimo izgrađivati (obnavljati) Crkvu gdjegod je (obiteljska) Crkva ranjena – tu možemo pomoći – samo životom, autentičnošću, služenjem i tada: „Sve ono što mi je bilo gorko, postalo je slatko“. Prepoznati Krista u bližnjemu, malenima, odbačenima od društva i obitelji – to je naše poslanje i karizma. Potom, njih pratiti u ljubavi: molitvom, pokorom, žrtvom i tek onda konkretno toplo rijeći ili pak fizičkom pomoći. Na taj način uzimamo za ruku onoga koga nam Gospodin stavlja na put.

Franjo štuje i ljubi Blaženu Djevicu Mariju svjestan da smo po njoj postali braća (s Isusom)! I brata i sestru prihvaćati kao dar. Za euharistijskim stolom blagujemo kao obitelj. Kao što se u jednom životopisu spominje: „Bog mi je dao braću – što to imaš, a da ti nije darovano?“.

Ovaj seminar nas je potaknuo da osvijestimo da i mi možemo doživjeti snagu uskrsnoga, da i mi možemo biti promijenjeni te da i mi trebamo biti „obilježeni Kristovim ranama“!

Mojoj obitelji pak s druge strane bilo je to jedno nezaboravno iskustvo – zahvalni Gospodin na danima provedenima na Taboru, u pjesmi, molitvi, slavljenju, euharistiji, klanjanju, braći i sestrama, nismo rado, ali smo zato vrlo radosni pošli svojim kućama.

Kao što to uvijek s Taborom biva – lijepo nam je ovdje biti, ali moramo se vratiti u našu svakodnevnicu gdje nas Gospodin šalje.

Dogodine, Mir i dobro!

br. Marko Bunić, OFS
Područni vijećnik

PODRUČNI SUSRET ZA FORMACIJU ZAGREBAČKOG PODRUČNOG BRATSTVA

U samostanu franjevaca konventualaca na Svetom Duhu u Zagrebu se 21. listopada 2023. održao područni susret za formaciju Zagrebačkoga područnog bratstva OFS-a. Na susretu se okupilo 53 sudionika iz 23 bratstva, a bili su pozvani članovi Područnoga vijeća i odgovorni iz vijeća mjesnih bratstava.

Susret je započeo okupljanjem sudionika i svetom misom u kapelici Svetoga Duha koju je predslavio fra Zvonimir Brusač, područni duhovni asistent OFS-a. Radni dio, koji je moderirala članica Područnog povjerenstva za formaciju Ana Fruk, započeo je pozdravom područne ministre Renate Huzanić i područnog povjerenika za formaciju Stjepana Kelčića. Usljedilo je predavanje na središnju temu susreta, *Postupanje prema neaktivnim članovima OFS-a*, koje je održala Danijela Rebac, također članica Povjerenstva.

Tijekom proteklih godina se, na poticaje s viših razina Franjevačkoga svjetovnog reda, u mjesnim bratstvima počelo više razgovarati o pitanju neaktivnih članova, a ovo je bilo tema i u bratskim i pastoralnim pohodima mjesnim bratstvima onda kada je to bilo potrebno. Međutim, u praksi se uvidjelo da, iako

o tomu govore i *Generalne konstitucije OFS-a*, kao i dokumenti koji su izdani prije više godina na međunarodnoj razini Reda, tema odgovornima u mjesnim bratstvima još uvijek nije dovoljno poznata, od same naravi bratskoga života i pripadnosti konkretnome mjesnom bratstvu, što je bitan dio življenja poziva svakoga člana OFS-a do nepoznanica u vezi s postupcima koji se odnose na neaktivne članove, ali i razlikovanja neaktivnih članova od braće i sestara izoliranih od svojih mjesnih bratstava zbog različitih životnih okolnosti. Nakon predavanja, uslijedio je rad po skupinama na istu temu, a nakon izvještaja iz rada po skupinama, sudionici susreta su imali priliku za postavljanje pitanja. Susret je završio ručkom i bratskim susretom oko zajedničkoga stola.

Na ovim susretima za formaciju se redovito obrađuju teme koje su aktualne u životu mjesnih bratstava u Području, čime se pomaze odgovornima u bratstvima u obavljanju njihovih službi. Od prošle godine se održavaju kao jednodnevni susreti, a ove godine su održana dva, jedan u proljetnome, a drugi u jesenskom terminu.

Danijela Rebac, OFS
Povjerenstvo za formaciju

»JEDNA RUŽA ZA KRUH SIROMAHU«

Karitativna akcija OFS-a i Frame

Karitativna akcija, Franjevačkog svjetovnog reda i Franjevačke mladeži o blagdanu svete Elizabete – „Jedna ruža za kruh siromaha“

Kupnjom ruža pomažemo siromašne i potrebite.

Od 17. do 19. studenog 2023. nakon svetih misa ispred župne crkve svetog Nikole biskupa u Čakovcu i na izlazu prema katoličkom domu, prodavale su se ruže, a sav skupljen prihod koristi se za siromašne.

Ovaj običaj veže se uz život svete Elizabete Ugarske, koja, premda je živjela na kraljevskom dvoru, ipak je najviše voljela siromaha. Unatoč zabrani, sveta Elizabeta je potajice iz kraljevskog dvora u pregači no-

sila kruh za siromašne. Kad su je zaustavili i zatražili da pokaže što to iznosi, umjesto kruha iz pregače su joj ispalje ruže.

Sveta Elizabeta je zaštitnica Franjevačkog svjetovnog reda i Franjevačke mladeži te ovim putem oni žele nasljedovati svoju zaštitnicu.

Ujedno je bio i 7. Svjetski dan siromaha, koji se obilježio zajedno s blagdanom svete Elizabete Ugarske, zaštitnice siromaha, dobrotvornom akcijom prodaje ruža „Jedna ruža za kruh siromaha“.

Mir i dobro!

Fra Filip Đurđević, OFM
Župa sv. Nikole biskupa Čakovec

IZBORNI KAPITUL U MJESNOM BRATSTVU OFS-A ZAPOLJE

UŽupi Mučeništva sv. Ivana Krstitelja u Zapolju, u nedjelju, 5. studenog 2023. održan je Izborni kapitul Mjesnog bratstva OFS-a ove župe. Treba reći da je Župa Zapolje od 1968. bila povjerena upravi Franjevačke Provincije sv. Ćirila i Metoda, a 2021. predana je na upravljanje Požeškoj biskupiji.

Mjesno je bratstvo počelo djelovati 1974. kasnije su aktivnosti malo oslabjele, ali 1994. g. dolaskom u Župu fra Vjekoslava Kocijan, bratstvo doživljava novi procvat. Dobiva nova 23 zavjetovana člana i radi veoma aktivno. Trenutno ono ima 19 zavjetovanih članova i dvije sestre u formaciji. Svi dosadašnji duhovni asistenti, pogotovo fra Vjekoslav Kocijan, doista su ugrađivali sebe u rast bratstva.

Predajom župe na upravljanje Požeškoj biskupiji, ništa se nije promijenilo. Dijecezanski svećenik, vlč. Mladen Štivin, rodom iz Davora, podržava rad bratstva i pomaže im u duhovnom rastu. Tako je i na početku Izbornog kapitula vlč. Štivin pozdravio sve članove

Mjesnog bratstva, drage goste iz Zagreba, sestru Renatu Huzanić, područnu ministru te fra Goranu Malenicu, OFM, koji je područni i nacionalni duhovni asistent OFS-a. Zatim je pozdravio brat Vladimir Relković, ministar zapoljskog mjesnog bratstva. Okupljene su tada pozdravili i gosti, područna ministrica Renata Huzanić i područni duhovni asistent fra Goran Malenica i poželjeli blagoslovljen rad Izbornog kapitula.

Uslijedila je molitva, a onda izvješće ministra Vladimira Relkovića za protekli trogodišnji mandat (2020.-2023.). Vidljivo je da je ovo malo mjesno bratstvo radilo aktivno u okviru mogućnosti, pa nisu posustajali ni u vrijeme korone. Redovito su uključeni u sve aktivnosti župne zajednice. Ministar je istaknuo dobru suradnju sa župnikom i brojne aktivnosti u okviru bratstva u skladu s mogućnostima, jer su članovi uglavnom starija populacijska skupina. Stoga žele animirati i potaknuti mlade na uključivanje u bratstvo. Bili su domaćini Franjevačkog hoda Frame u srpnju, koji je jednim dijelom prolazio kroz župu pa su se i tu pokazali kao dobri domaćini. Dočekali su i ikonu Kraljice franjevačke obitelji, što je također pridonijelo rastu osjećaja pripadnosti franjevačkoj obitelji. To je samo mali dio aktivnosti ovog Mjesnog bratstva. Slijedilo je blagajničko izvješće sestre Veronike Relković. Tada je dosadašnjem Vijeću i vodstvu bratstva izražena zahvalnost.

Poslije zaziva Duha Svetoga, fra Goran Malenica pročitao je i protumačio odlomak iz Ivanova evanđelja (Isus pere učenicima noge), naglašavajući Isusov čin ljubavi i poniznosti.

Potom se prišlo izboru novog vodstva bratstva. Nakon tajnog glasovanja, jednoglasno su na sve službe u Vijeću izabrani: novi (stari) ministar br. Vladimir Relković, zamjenica ministra je s. Terezija Balunović, tajnica s. Marija

Babić, blagajnica s. Veronika Relković, voditeljica formacije s. Dragica Balunović. Sestra Veronika Relković izabrana je za zastupnicu na područnim kapitulima i drugim skupovima, a njezina zamjenica bit će s. Dragica Balunović. Nakon prihvatanja službi i čestitki, svi su se pomolili za novo vodstvo, a fra Goran Malenica na sve je zazvao Božji i Franjin blagoslov.

Višnja Mikić

IZBORNA SKUPŠTINA U MB SV. NIKOLE BISKUPA, ČAKOVEC

Unedjelju 22. listopada održana je izborna skupština Mjesnog bratstva Franjevačkog svjetovnog reda Sv. Nikole biskupa u Čakovcu. Tim su povodom došli delegati Područnog bratstva, fra Goran Malenica, OFM područni duhovni asistent i Marta Klemenčić, OFS, područna vijećnica, kao delegat područne ministre. Po prvi put bio je prisutan i novi duhovni asistent mjesnog bratstva fra Filip Đurđević, OFM.

Nakon tri godine mandata dosadašnjeg vijeća, izabранo je novo vijeće u koje su izabrani: ministra: Petra Rukavina; doministra: Snježana Cindrić; tajnica: Jasmina Tratnjak; blagajnica: Marina Zoričić; voditeljica formacije: Ljubica Murković; vijećnik: Domagoj Rukavina; vijećnica: Martina Košćak.

Zahvaljujemo dosadašnjem vijeću na trogođišnjem služenju u našem mjesnom bratstvu. Na poseban način zahvaljujemo fra Andelku Rakhelu, OFM, na vjernom služenju Franjevačkom svjetovnom redu u našem bratstvu, kojem je bio duhovnik više od 20 godina.

Neka Duh Sveti vodi i nadahnjuje novo izabranou vijeće da šire duh svetog Franje i mnoge oduševe za život po Evanđelju. Mir i dobro!

Štefanija Matotek, OFS
MB sv. Nikola biskup, Čakovec

IZBORNI KAPITUL U MB MARIJA ANĐEOSKA, SESVETSKA SOPNICA

Unedjelju, 15. listopada 2023., s početkom u 16 sati održano je slavlje Izbornog kapitula Mjesnoga bratstva Sveta Marija Anđeoska – Sesvetska Sopnica, u prostoru franjevačkog samostana.

Predsjedateljica izbornog kapitula bila je s. Antica Ćepulić, područna vijećnica, delegat područne ministre s. Renate Huzanić, uz područnog duhovnog asistent fra Gorana Malenice, OFM.

Izborima je nazočio mjesni župnik i duhovni asistent OFS-a i Frame, fra Marinko Baotić, OFM. Nazočila je i potpredsjednica mjesne Frame, Nika Ešegović.

Biralo se sedam članova Vijeća, pетero za stalne službe i dvoje vijećnika. Jedan vijećnik bit će bratski povjerenik za Framu. Svi su izabrani u pr-

vom krugu glasanja, s natpolovičnom većinom glasova. Ministar je izabran dvotrećinskom većinom u trećem i posljednjem mandatu. Za ministra je izabran br. Božidar Hadaš.

Nakon Izbora bilo je kratko zajedničko druženje, fotografiranje te slavlje svete mise u 18:00 sati, u zajedništvu s Framom i župnom zajednicom, u crkvi Blažene Djevice Marije Anđeoske. Misu je predslavio i propovijedao fra Goran Malenica, u koncelebraciji s župnikom fra Marinom Baotićem, a posluživao je trajni đakon Božidar Hadaš. Pjevanje je predvodio zbor mladih „Anima una“.

Na kraju mise župnik fra Marinko pozdravio je i zahvalio je fra Goranu na preoslavljenju i provedenim Izborima.

Božidar Hadaš, OFS
ministar Mjesnog bratstva

IZBORI U MB OFS-A SVETI LEOPOLD BOGDAN MANDIĆ, ZAGREB – DUBRAVA

Učetvrtak, 19. listopada 2023. Mjesno bratstvo Sveti Leopold Bogdan Mandić, Zagreb - Dubrava, proslavilo je u dvorani samostana otaca kapucina svoj Izborni kapitol.

Izabrano je novo Vijeće: Klaudija Ehmer Vorgić, ministra; Snježana Ledinski, domi-

nistra; Zdenka Martić, tajnica; Marica Čabralja, blagajnica; Dubravka Rovičanac, voditeljica formacije; Vera Palić, vijećnica; Andrija Šantić, vijećnik.

Izborima je predsjedao br. Božidar Hadaš, područni vijećnik, delegat područne

ministre uz područnog duhovnog asistenta fra Gorana Malenice, OFM.

Iz Mjesnog bratstva sudjelovalo je 23 braće i sestara. Prisutni su bili mjesni duhovni asistent, fra Mario Berišić, OFM i troje Fra-maša kao predstavnici mjesne Frame.

Nakon izbora bilo je bratsko druženje i agape.

Božidar Hadaš, OFS
Područni vijećnik

IZBORNI KAPITUL U MB OFS-A PRESVETO TROJSTVO KARLOVAC

Mjesnom bratstvu Presvetog Trojstva Karlovac, u nedjelju, 26. 11. 2023., održano je slavlje izbornog kapitula. Braća i sestre srdačno su dočekali predsjedatelje, ali zbog obnove potresom stradale franjevačke crkve i samostana, ne u svojem prostoru, nego na Karlovačkom sveučilištu, u kojem se sada slave i svete mise.

Izborima su predsjedali: br. Božidar Hadaš, područni vijećnik, kao delegat područne ministre uz područnog duhovnog asistenta fra Gorana Malenice, OFM.

U novo vijeće izabrani su: Tatijana Mihovilović, ministra; Albina Petrak, doministra; Aleksandra Špišić, tajnica; Igor Mihelić, blagajnik; Branka Černugelj, voditeljica formacije; Davorin Šipek, vijećnik; Irena Štedul, vijećnica.

Nakon izbora bilo je bratsko druženje i agape. U

18 sati molili smo krunicu sa župnom zajednicom, a zatim slavili svetu misu. Fra Goran, koji je predslavio misu, u propovijedi je istaknuo Krista Kralja koji je došao služiti, stoga smo i mi pozvani na služenje i bratsku ljubav.

Čestitamo novoizabranom vijeću i želimo im mir i ustrajnost.

Božidar Hadaš, OFS
područni vijećnik

JOŠ MALO O IZBORIMA U Mjesnim BRATSTVIMA

1)

26. rujna održani su izbori u MB Majke Božje Lurdske u Zagrebu. Tom prigodom izabrano je novo vijeće u sastavu:

Ivana Bošnjak, ministra

Ivan Jozić, doministar

Hrvoje Brekalo, tajnik

Josipa Radman, blagajnica

Branka Brekalo, povjerenica za formaciju

2)

U nedjelju 22. listopada održan je izborni kapitol u MB sv. Antun Padovanski – Čakovec Jug. Izabrano je novo vijeće:

Vera Bralić, ministra

Jasna Habuš, doministra

Ivanka Štrok, tajnica

Mirjana Olčar, voditeljica formacije

Nada Glumac, blagajnica

3)

U nedjelju 5. studenog održani su izbori u MB Cernik.

Izabrano je novo vijeće:

Drenka Šimić, ministra

Nikola Pejanić, zamjenik ministre

Helena Bakunić, tajnica

Sanja Senić, blagajnica

Sanja Podkonjak, voditeljica formacije

Čestitamo svim novoizabranim vijećima i želimo im mir i ustrajnost u vršenju njihove službe! Neka nas sve prati zagovor našeg serafskog oca. Sv. Franjo moli za nas.

Ivana Filipin, OFS
Područna tajnica

POHOD U MB SV. FRANJO KSAVERSKI U ZAGREBU

U nedjelju 19. studenoga 2023. u Mjesnom bratstvu OFS sv. Franjo Ksaverski u Zagrebu, održao se bratski i pastoralni pohod Područnoga vijeća. Pohodili su nas područni duhovni asistent fra Ivan Bradarić, OFMConv, i delegat područne ministre brat Stjepan Kelčić, OFS iz MB Kaptol.

Nakon uvodnih pozdrava pojedinačno su se predstavili članovi vijeća MB, a ministar brat Stjepan Marić dao je izvještaj o životu i radu Bratstva u prethodne tri godine. MB Sveti Franjo Ksaverski sastoji se od 12 za-vjetovanih članova i 3 člana u novicijatu. Članovi bratstva učestvuju u događanjima u župi, u čitanju i pjevanju na svetim misama kao i na križnom putu, u župnom karitatu, na krunici. Uz duhovnog asistenta Mjes-

nog bratstva fra Zvonimira Brusača, TOR obrađujemo zadane teme od nacionalnog bratstva OFS-a.

Fra Zvonimir je govorio i o sudjelovanju Frame u župi pod vodstvom duhovnog asistenta fra Mateja Jovanovca, TOR. U tijeku je prijelaz troje članova Frame u Mjesno bratstvo OFS-a.

Prijedlog brata Stjepana Kelčića bio je da Bratstvo uspostavi češći kontakt s Framom. Pohoditelji su pregledali i pismenu dokumentaciju mjesnog bratstva.

Na kraju pohoda u prisustvu pohoditelja izabrali smo i zamjenika našeg delegate za područni kapitol OFS-a.

Mir i dobro!

Sonja Stastny, OFS
Mjesno bratstvo sv. Franjo Ksaverski, Zagreb

PREMINUO FRA BRANKO LIPŠA, OFMCAP

Član Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića i dekan Remetsko-dubravskog dekanata preč. fra Branko Lipša je, nakon kratke i teške bolesti, okrijepljen svetim sakramentima, preminuo u petak 3. studenoga u bolnici u zagrebačkoj Dubravi, izvijestila je Hrvatska kapucinska provincija. Pogreb će biti u utorak 7. studenoga u 14.10 na groblju Miroševac. Misa zadušnica služena je u 12 sati u crkvi sv. Leopolda Bogdana Mandića u Dubravi.

Fra Branko Lipša rođen je 5. siječnja 1968. godine u Varaždinu od majke Marije. Kao kandidat, u Hrvatsku kapucinsku provinciju primljen je u ljeto 1983. godine, gdje je i boravio u kapucinskom samostanu te pohađao srednju školu u Varaždinu od 1983. do 1987. godine.

U novicijat je primljen 28. kolovoza 1987. godine, a započeo ga je 20. rujna 1987., ali ga je morao prekinuti 9. prosinca radi služenja vojnog roka. Po završetku vojnog roka nastavio je novicijat 14. prosinca 1988. godine. Novicijat je završio 17. rujna 1989. godine kada je i položio svoje privremene zavjete. Nakon toga upisao je Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu na kojem je diplomirao.

Doživotne zavjete u Redu manje braće kapucina položio je 4. listopada 1993. u crkvi Sv. Mihaela Arkandela u Zagrebu – Dubravi. Red đakonata primio je 9. listopada 1994. polaganjem ruku tadašnjeg apostolskog nuncijskog u Republici Hrvatskoj Giulia Einaudia. Za svećenika ga je zaređio zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić 25. lipnja 1995. u zagrebačkoj prvostolnici.

Nakon svećeničkog ređenja provincijalna uprava ga je iz Zagreba kao mladomisnika na godinu dana pastoralne prakse premjestila u kapucinski samostan u Varaždin. Pastoralnu praksu obavljao je od 1995. do 1996. godine. Godinu dana nakon toga provincijalna uprava ga je imenovala odgojiteljem – magistrom đaka pripravnika u Varaždinu. I tu je službu obnašao od 1997. do 2005. godine. U tom razdoblju kroz dvije godine predavao je vjerouauk u Osnovnoj školi u Varaždinu.

Godine 2005. godine redovnički poglavar su ga premjestili u kapucinski samostan sv. Jakova u Osijeku gdje je obnašao službu gvardijana. Dekretom đakovačko-osječkog nadbiskupa Marina Srakića od 18. kolovoza 2008. imenovan je župnikom Župe sv. Leopolda Bogdana Mandića u Osijeku VII gdje je bio do premještaja 2011. u Zagreb na novu službu. Jedno vrijeme tijekom svoga pastoralnog djelovanja u Osijeku obnašao je i službu zatvorskog kapelana u Osijeku, a povremeno je bio isповjednik i časnim sestrama.

Novi premještaj za fra Branka uslijedio je 2011. godine kad je iz Osijeka premješten u zagrebačku Dubravu, u kapucinski samostan sv. Mihaela gdje je preuzeo i upravu istoimene župe iste godine. Službu župnika u Župi sv. Mihaela obnašao je 10 godina, od 2011. pa sve do 2021. godine, kad je ponovno premješten u obližnji samostan i Župu sv. Leopolda Bogdana Mandića u zagrebačkoj Gornjoj Dubravi. Godine 2021. imenovan je i gvardijanom samostana sv. Leopolda, a istovremeno ga je zagrebački nadbiskup Josip Bozanić imenovao župnikom Župe sv. Leopolda. I to je bila fra Brankova posljednja pastoralna i životna postaja.

Fra Branko je više puta u svom redovničkom i svećeničkom djelovanju bio i članom uprave svoje provincije.

Prenijela: IKA

IN MEMORIAM

Fra Branko Lipša, OFM Cap

Fra Branko bio je župnik u župi svetog Mihela u Donjoj Dubravi u nedavnom razdoblju, od 2011. do 2021. godine, a duhovni asistent našeg Mjesnog bratstva Franjevačkog svjetovnog reda od 2015. do 2021. godine. Mi njegova braća i sestre u OFS-u ţupe Svetog Mihela stekli smo veliko povjerenje u njega osobno te u njegovu svećeničku i župničku službu. Iстicao je da smo mi franjevci i naše življenje vjere kљučni za život župe. Bio je, jednostavno rečeno, Božji dar našoj župi. I danas zahvaljujemo Gospodinu na tom daru.

Kontakti nas franjevaca s našim župnikom uvijek su bili jednostavniji i opušteni. Kao da je, susrećući se s nama franjevcima, za svakoga osobno i pojedinačno imao pripravljene riječi životnog ohrabrenja. Rado nas je podučavao životnoj mudrosti, da i u malim životnim zbivanjima i događanjima možemo otkrivati i prepoznavati prisustvo Svevišnjega i njegovo djelovanje. Bio je graditelj istinskog i sadržajnog duha zajedništva u župi. Širio je i gradio duh međusobnog ljudskog i kršćanskog razumijevanja. Tražio je i pronalazio razumijevanje za svakoga. Nikoga nije isključivao, ili pak odbacivao. Povišeni glas ili prijetnja bili su mu strani.

Bio je župnik, svećenik, redovnik, duhovni asistent našeg mjesnog bratstva OFS-a, zatim i Nacionalni i područni duhovni asistent OFS-a, čovjek koji je iza sebe ostavljao vidljive tragove vjere.

Vjernici su u njegovom djelovanju prepoznivali niz vrlina temeljem kojih je kao župnik imao veliki ugled u župi. U svakodnevnim međusobnim razgovorima i sami naši župljani znali su isticati kako kod našeg župnika prepoznaju njegovu strpljivost, savjesnost u obavljanju zadaća, skromnost i samozatajnlost. Prepoznivali smo u njemu vrline dobrog vjernika, dobrog svećenika, dobrog redovnika i vrsnog župnika. Te njegove vrline nisu ostale neprepoznate među nama franjevcima, a i svim vjernicima. Zbog toga smo mi našeg župnika prihvaćali kao poticajni primjer istinskog kršćanskog življenja. Ta koga ćemo ga i trajno pamtitи. Revno je propovijedao Božju Riječ i svjedočio je svojim životom. Voljeli smo slušati njegove propovijede.

di i duhovne nagovore. Nikada se nije gubio u bespućima riječi i pobožnih fraza. Njegove propovijedi su bile uvijek jasne u svojim porukama, jezgrovite i razumljive svima. Bile su nam one istinski poticaj za čvršće povezivanje poruka Evanđelja s našim svakodnevnim životom. Dijeleći sa svim vjernicima, te posebno s redovnicima kapucinima, izuzetno veliku tugu zbog preranog odlaska fra Branka, mi franjevci izgovaramo i molitvu velike zahvale Gospodinu na daru njegova života. A bio je to

život koji je ostavio tragove i otiske vjere u životima mnogih vjernika. Bio je Dar Božji našoj Crkvi i našem narodu. Neizmjerna hvala Gospodinu na tom daru.

Hvaljen budi, Gospodine moj, po sestri nam tjelesnoj smrti, kojoj ni jedan smrtnik umaći neće.

Do viđenja u vječnosti! Mir i dobro!

Br. Stjepan Šalković, OFS
MB Sv. Mihaela Donja Dubrava, Zagreb

SLAVLJE PODRUČNOG KAPITULA ZAGREBAČKOG PODRUČNOG BRATSTVA OFS-A

U subotu, 11. studenog 2023. godine, u Zagrebu održano je slavlje 4. kapitula (44. kapitol Područnog bratstva). Kapitol je održan u franjevačkom samostanu Svetog Križa na Svetu, s početkom u 9,00 sati.

Kapitulu je prisustvovalo šezdesetak braće i sestara, članova područnog vijeća, mjesnih ministara zajedno sa svojim delegatima iz mjesnih bratstava te područni i mjesni duhovni asistenti.

Nakon uvodne molitve sudionici su imali priliku upoznati jedni druge. Budući da se od zadnjeg područnog kapitula održalo nekoliko mjesnih izbornih kapitula, ovo je bila prilika da upoznamo i novoizabrane mjesne ministre. Također je ovaj kapitol bio prilika da pobliže upoznamo i novoimenovanog duhovnog asistenta fra Gorana Malenicu, OFM. Fra Goran je došao na mjesto fra Ivica Janjića koji je otišao na novu službu. Fra Goran

je sada imao priliku zajedno s ministrom Renatom Huzanić predvoditi program kapitula. Sestra Renata nas je upoznala sa životom i djelovanjem bratstva na područnoj razini.

Povodom obilježavanja 800. obljetnice Božića u Grecciu fra Goran je održao predavanje *Božić u Grecciju (800. godina jaslica)*.

Nakon predavanja uslijedio je radni dio kapitula. Prošli smo kroz kalendar događanja za sljedeću godinu. Razgovaralo se o susretima trajne forma-

cije koji su se odvijali ove godine u dva navrata. Također se razgovaralo i o sljedećim susretima koji će se održati 2024. godine. Održana su i dva regionalna susreta. Tema susreta bila je „Vođenje i animiranje u mjesnim bratstvima“ a predavačica je Marta Radoš, nacionalna ministra OFS-a.

Zajedno s mjesnim ministrima su se dogovarali termini bratskih i pastoralnih pohoda te mjesni izborni kapituli predviđeni za 2024. godinu. Na kraju radnog dijela imali smo priliku razgovarati o stanju u mjesnim bratstvima, o nekim problemima ali i poticajima i lijepim primjeirima života i djelovanja u bratstvu.

Predstavnici Frame su kapitulu predstavili Monografiju 30 godina Frame koja je svježe izašla iz tiska. Svako mjesno bratstvo je dobilo jedan primjerak za arhiv.

Nakon radnog dijela je uslijedio ručak te je u nastavku krenuo duhovni dio kapitula. Euharistijsko slavlje i klanjanje.

Ovaj kapitol je bio prilika za susret i produbljivanje zajedništva s braćom i sestrama iz drugih mjesnih bratstva te za osobni duhovni rast.

Ivana Filipin, OFS
Područna tajnica

15. GODINA ČASOPISA „ULIČNE SVJETILJKE“

Ove godine, kroz niz događanja, MB Trsat, kao osnivač i provoditelj projekta „Ulične svjetiljke“, obilježit će sa svojim korisnicima projekta, distributerima, volonterima te braćom i sestrama, petnaest godina od izlaska prvog broja.

Naši korisnici nude časopis na ulicama grada, mirno stojeći i čekajući da im kupci pristupe. U pisanju časopisa sudjeluju oni sami, pišući uvijek o novoj temi, a teme časopisa su one o kojima ostale tiskovine uglavnom ne pišu: beskućništvo, siromaštvo, migracije, posvajanje djece, služenje kazni, invalidnost, socijalna isključivost, volontiranje... Časopis se, osim u Rijeci, prodaje u Puli, Zadru, Zagrebu i Varaždinu.

Mnogima je ovaj projekt pomogao da stanu na svoje noge, da radeći zarade svoj novac i osnaže se za nove izazove.

Jedna od aktivnosti povodom 15 godina bio je duhovni seminar na Taboru te hodočašće u Rim na susret s Papom.

Nela Pujić, OFS
Područna ministrica

HODOČAŠĆE S BL. MIROSLAVOM BULEŠIĆEM,

Kapitul i duhovna obnova u Rovinju 25.-26.03.2023.

Krenuli smo s Trsata na Knaše hodočašće i kapitol područnog bratstva u Istru. Prva odredišta su nam bila mjesta gdje je bl. Miroslav Bulešić, živio, radio i skončao svoj mladi život kao mučenik za Isusa. Tako smo posjetili Lanišće, Santvičenat, gdje smo slavili sv. misu i Kanfanar.

U Rovinju su nas, u franjevačkom samostanu, dočekali članovi MB Sv. Elizabeta Rovinj i lijepo nas ugostili.

U poslijepodnevnim satima održali smo redovni godišnji Područni kapitol Primorsko – istarskog područnog bratstva OFS-a.

Duhovni nagovor na temu zavjeta poslušnosti održao je fra Krunoslav Kocijan, OFM. Poslušnost je zavjet koji je možda najteže obdržati. Ako se osvrnemo na ljudski vijek, zavjet čistoće posebno je aktualan u doba mladenaštva, siromaštva u doba zrelosti te

u doba starosti je najteži zavjet poslušnosti kada osoba već ima dosta iskustva i znanja, a ipak mora poslušati svoje nadređene. Uvijek se treba truditi biti poslušan jer to je put prema Bogu. Posluh je podvrgavanje čovjeka Božjoj volji mada ne razumijemo uvijek zašto, ali je potreban naš pristanak. Posluh je plod vjere.

Izvješća o svom jednogodišnjem radu, od izbornog

kapitula, podnijele su područna ministra sestra Nela Pujić i sve članice vijeća poslužbama. Pitanja koja su se na Kapitolu otvorila bila su o neaktivnim članovima, zašto se javljaju, što poduzimamo i kako da ih ponovno privučemo bratstvu, kako to spriječiti. Istaknuto je da treba posebno poticati na brigu za one članove koji zbog starosti i bolesti ne mogu više dolaziti u bratstvo, ali sada zaufa-

no mole za nas. Nakon večere bila je večer bratskog zajedništva uz igre i pjesmu te klanjanje pred Presvetim.

U nedjelju je, nakon doručka, bila duhovna obnova

koju je vodio fra Smiljan Be rišić, OFM. Nakon sv. mise i ručka, u dvorištu samostana imali smo pobožnost Križnog puta te obilazak grada Rovinja i posjet crkvi sv. Eufemije.

Bio je to intenzivan vikend u korizmi, prepun milosti za naše zajedništvo i rast u duhu evađelja i franjevaštva.

Nela Pujić, OFS
Područna ministra

Izborni kapitul mjesnog bratstva sveti Nikola, Mali Lošinj

Izborni kapitul održan je 12. travnja 2023. u prostorijama OFS-a u crkvi svetog Nikole u Malom Lošinju.

Sestra Blaženka Vidulić pročitala je svoje izvješće ministre o radu bratstva, a područna ministra sestra Nela Pujić ukratko je predstavila smjernice s nacionalne razine i okvirno navela planove rada područnog vijeća u svom mandatu.

Nakon zaziv Duha Svetoga, čitanja Poslanice iz Novog zavjeta te duhovnog poticaja fra Ljudevita Mara-

čića, OFM Conv, i molitve, pristupilo se biranju novog

vijeća koje će voditi bratstvo naredne tri godine.

Izabrano je novo vijeće: s. Biserka Štromajer, ministra bratstva, b. Kristijan Perkić, doministar, s. Dragica Muškardin, tajnice bratstva, s. Blaženka Vidulić, blagajnica i s. Ljubica Nikolić, voditeljica

formacije. Duhovni asistent ostaje fra Diego Deklić, OFM.

Za delegata MB izabrana je s. Katica Lizačić, a zamjenica delegata je s. Ljerka Majer.

Na kraju izbornog dijela kapitula novo Vijeće brat-

stva je prisegnulo, nakon čega smo se svi uz pripremljeni agape podružili u bratskoj ljubavi i zajedništvu.

Nela Pujić, OFS
Područna ministra

BRATSKO-PASTORALNI POHOD I IZBORNI KAPITUL MB SV. EUFEMIJA, RAB

UMjesnom bratstvu sv. Eufemija Kampor na Rabu dana 14. travnja 2023. godine održan je bratsko-pastoralni pohod na kome su pregledane knjige bratstva i razgovaralo se o radu i životu bratstva. Zadnji bratsko-pastoralni pohod bio je 10. prosinca 2019. godine, ali tad nije održan izborni kapitol. Zadnji izborni kapitol održan je 2016. godine.

Mjesno bratstvo sv. Eufemije osnovano je prije stotinu godina, kako nam svjedoče prisutni članovi. Još su njihovi roditelji, djedovi i bake bili članovi tog istog bratstva i bili su dio velike franjevačke obitelji. Danas bratstvo broji 20 trajno zavjetovanih članova i dvoje u početnoj formaciji. Većina bratstva su stari, nemoćni i bolesni članovi pa oni koji su aktivni i koji mogu obnašaju više službi. Mjesečne skupštine se redovito održavaju i na tim susretima se obrađuju teme po-

slane od nacionalnog bratstva. Kao bratstvo pomažu obitelj s petero male djece (obitelj je ostala bez oca koji je poginuo na radnom mjestu).

Sudjeluju na susretima Područnog bratstva. Od ljeta 2022. godine imenovan im je novi duhovni asistent fra Ivica Strčić, OFM. Nakon bratsko-pastoralnog pohoda održan je i izborni kapitol mjesnog bratstva sv. Eufemije na kome

je izabrano novo vijeće: s. Danica Justić, ministra; s Katica Pahljina, zamjenica ministre; s. Katica Maračić, tajnica, s. Marija Maškarin, voditeljica formacije te s. Katica Maračić, blagajnica jer nije bilo moguće odabrat drugog člana bratstva na tu službu.

Radosno im i ustrajno služenje! Mir i dobro!

Nela Pujić, OFS
Područna ministra

SUSRET RIJEČKIH BRATSTAVA NA BLAGDAN BLAŽENOG LUKEZIJA

Upetak 28. travnja 2023. godine na blagdan blaženog Lukezija s početkom u 16 i 30 h održali smo, u organizaciju MB Gospe Lurdske, susret i duhovnu obnovu za riječka bratstva OFS-a u crkvi Gospe Lurdske u Rijeci.

Na susret su pozvana sva mjesna bratstva OFS-a u Rijeci, braća i sestre, duhovni asistenti i Frama. Predvoditelj susreta bio je fra Ivan Miklenić.

Uz sve uzvanike pozvani su i simpatizeri i svi koji vole našeg Serafskog oca svetog Franju, da svi zajedno obogatimo svoje znanje i produbimo vjeru.

Susret smo završili slavljem svete mise te zajedničkim druženjem i okrepom uz darivanje naših jubilaraca iznad 25 godina članstva u riječkim bratstvima.

Evica Jurković, OFS
ministra MB Gospa Lurdska

PODRUČNO HODOČAŠĆE GOSPI TRSATSKOJ

Tradicionalno se svake godine, na prvi dan trodnevnice Gospi Trsatskoj, koja je zaštitnica našeg područnog bratstva, okupimo 7. svibnja podno trsatskih stuba Petra Kružića.

U zajedništvu svih bratstava OFS-a i Frame, uz molitvu krunice i marijanske pjesme, uspnemo se do bazilike Majke Božje Trsatske te sudjelujemo na svetoj misi nakon koje je druženje braće i sestara u Auli Ivana Pavla II.

I ove smo godine u lijepom broju nazočili hodočašću. Neka nas Majka Milosti zagovara na našem franjevačkom putu za njenim Sinom.

Nela Pujić, OFS
Područna ministra

SUSRET SLOVENSKOG POKRAJINSKOG KOPARSKOG BRATSTVA I PRIMORSKO-ISTARSKOG PODRUČNOG BRATSTVA OFS-A U PIRANU

Na inicijativu područne doministre Primorsko-istarskog područnog bratstva OFS-a sestre Samante Jadreško i brata Mirka Potočnika iz Krajevnog bratstva Piran, Slovenija, 10.06.2023. dogovoren je susret dvaju područnih vijeća u minoritskom samostanu sv. Frančiška u Piranu.

Na susretu su nas dočekala braća i sestre koparskog područnog vijeća sestra Barbara

Furlan Markež, ministra i ostali članovi vijeća te članovi piranskog mjesnog bratstva s fra Romanom Tkavcem.

Iz Primorsko-istarskog područja na susret su išli fra Krunoslav Kocijan, sestra Jelena Klarić i sestra Nela Pujić iz Rijeke, a iz Pule

su nam se pridružile sestra Samanta Jadreško, sestra Vesna Peharec i sestra Anica Čortoloman.

Susret je započeo prikazom filma o Piranu, povijesti mjesta i samostana sv. Frančiška. Nakon filma obišli smo samostansku galeriju gdje smo razgledali vrijedna umjetnička djela te razmjenili iskustva o životu i radu područnih bratstava. Bio je to početak buduće suradnje i mogućeg bratimljenja dvaju područja.

Susret smo zaključili svetom misom na prvi dana trodnevnice pred blagdan sv. Antona Padovanskog.

Jelena Klarić, OFS
Područna vijećnica

SEMINARI TRAJNE I POČETNE FORMACIJE

U svibnju i listopadu vrijeme je za učenje i novaka i nas trajno zavjetovanih.

Radujemo se odazivu braće i sestara kako i spremnosti duhovnih asistenata i ostalih fratara da pripreme i održe seminare s temama

uvijek privlačnim i važnim za izgrađivanje franjevačkog identiteta i produbljivanje svjesnosti zavjetovanja.

U svibnju tema je bila „Pravilo, 800. godina osvjetljuje nam (P)put“, a predavanje je održao

fra Petar Grubišić TOR, župnik župe Sv. Franje Asiškog na Pehlinu. Nastanak Generalnih konstitucija OFS-a predstavio je brat Miroslav Pelčić, iz MB Trsat.

U listopadu smo imali seminar s temom „Franjo i jaslice: 800 godina Greccia“, preda-

vač je bio fra Krunoslav Kocijan, OFM. Povijest Franjevačkoga reda izložila je sestra Vesna Peharec.

Nela Pujić, OFS
područna ministra

PODRUČNA DUHOVNA OBNOVA PRIMORSKO-ISTARSKIH BRATSTAVA PRED BLAGDAN SV. ELIZABETE

Jednodnevna duhovna obnova pred sv. Elizabetu Ugarsku održana je 11. studenoga 2023. g. na otoku Krku kod sestara u MB Vrh, gdje već 105 godina djeluje i živi Franjevački svjetovni red. Bratstvo u Vrhu, Skrpčićima i Pinezići osnovano je kad i župa sv. Mihovila i prenosi se generacijama. Na susretu je sudjelovalo preko 70 članova našeg područja, a du-

hovni nagovor održao je fra Milan Šokčević, TOR. Osim što je govorio o povijesti franjevaca i franjevaštva na otoku Krku, fra Milan je imao i predavanje na temu „Naš kraljevski posao, služenje Gospodinu s veseljem u OFS-u“. Prvi primjer služenja nalazimo u gesti pranja nogu na Posljednoj večeri koju Isus ostavlja kao testament govoreći „Ako dakle ja – Gos-

podin i Učitelj – vama oprah noge, treba da i vi jedni drugima perete noge. Primjer sam vam dao da i vi činite kao što ja vama učinih.“ (Iv 13, 14-15). Kao uzor uvijek nam trebaju biti braća i sestre koji su nas pretekli u svojim izborima služenja potrebitima i u zajednici. Kad govorimo o sv. Franji, njegovo služenje vidimo u prihvaćanju poruke kada mu je Isus progovorio s križa, a sv. Elizabete u njenom predanju, ona koja je uvijek u bolesnima, siromaš-

nima, a posebno gubavima gledala Kristovo patničko lice.

Kratku prezentaciju o radu naših hrvatskih misionara u Boliviji imala je sestra Nela Pujić, područna ministrica. Predavanje o misijama u Boliviji održano je s ciljem upoznavanja braće i sestara s uvjetima života tamošnjeg stanovništva. Velika je potreba za misijskim vozilima. Primorsko-istarsko područje ove je godine pomoglo svojim donacijama misiji sestara milosrdnica na Salomonskom otočju, a u idućoj godini prikupljati ćemo novčani prilog kojim ćemo bar malo pomoći radu misija i na ovaj način svjedočiti naše življenje evanđelja.

Sveta misa bila je središnji dio duhovne obnove koju je predslavio fra Krunoslav Kocijan, OFM, predsjednik Konferencije duhovnih asistenata Primorsko-istarskog PB OFS-a, a kon-celebrirali su fra Ljudevit Maračić, OFMConv, fra Milan Šokčević, TOR, fra Ivica Strčić, OFM i fra Anto Garić, TOR te fra Matej Milić, bogoslov.

Prije povratka svojim kućama posjetili smo samostan sestara benediktinki u gradu Krku, gdje nas je toplo dočekala sestra koja nam je svjedočila o životu u samostanu i samostan sv. Franje fratara trećoredaca gdje smo izmolili Večernju.

Neka nam svima ova duhovna obnova bude poticaj za bolju raspoloživost, sudjelovanje i radosno služenje u životu bratstva. Mir i dobro!

Jelena Klarić, OFS
Područna vijećnica

BRATSKI I PASTORALNI POHOD I IZBORNİ KAPITUL U MB NA KRNEVU

Bratsko-pastoralni pohod u mjesnom bratstvu na Krnjevu održan je 18. studenoga 2023. godine u župnim prostorijama, gdje su nas dočekali članovi vijeća. Područni pastoralni pohoditelj bio je fra Krunoslav Kocijan, OFM, a bratski pohoditelji bile su sestra Nela Pujić, područna ministra i sestra Jelena Klarić, područna vijećnica. Fra Siniša Pucić, OFM koji je u rujnu 2023. godine imenovan za duhovnog asistenta bio je službeno odsutan.

Bratstvu je od 2020.-2022. duhovni masistent bio fra Tomislav Šanko, OFM, a nakon što je izabran za provincijala zadarske provincije sv. Jeronima, asistenciju je na godinu dana preuzeo fra Petar Cvekan, OFM. Fra Petar je podnio pismeni osvrt na asistenciju u bratstvu.

Mjesno bratstvo na Krnjevu broji 78 trajno zavjetovanih i pet privremeno zavjetovanih članova i drugo je po veličini bratstvo Primorsko-istarskog područja. Život bratstva je dinamičan, redovne susrete održavaju jednom mjesечно, a tjedno se okupljaju na zboru i molitvenim susretima uz Sv. misu na krunicu, klanjanje, molitvu Časoslova. Osim formativnog

i molitvenog susreta članovi se susreću na različitim grupama, ovisno o interesu pojedinih članova u bolesničkoj, karitativnoj, molitvenoj, radnoj, kreativnoj i eko-loškoj grupi. Bratstvo pomaze školovanje djece u Kongu. Uključeni su i kao volonteri u projekt Socijalne samoposluge „Kruh sv. Elizabete“. Prisutni su i na svim područnim susretima.

Nakon pohoda, održan je Izborni kapitol MB Krnjevo. Na Izbornom kapitolu bratstva prisutan je bio 31 član i prema prethodnom dogovoru vijeća odlučeno je da će se osim osnovnih službi bi-

rati povjerenik za karitativnu djelatnost i povjerenik za Framu. Novoizabrani članovi vijeća su: Blaženka Kulić, ministra; Gianna Graziani, zamjenica ministra; Tereza Buvač, tajnica; Kata Smolčić, blagajnica; Anton Gržeta, voditelj formacije; Bruno Zec, povjerenik za karitativni rad i Daria Perković, povjerenica za Framu. Delegati za područni kapitol su: Milan Brkić i Slaven Kulić. Zamjenici delegata su: Petar Perković i Jadranka Tonković.

Neka ih u radu prati zagovor sv. Franje. Mir i dobro!

Nela Pujić, OFS
Područna ministra

SEMINAR ZA FORMACIJU OSJEČKOG PODRUČNOG BRATSTVA OFS-A SV. ANTUNA PADOVANSKOGA

Ovo je bio ukupno deseti seminar za formaciju našega područja. Već tradicionalno se održava u Osijeku u Mjesnom bratstvu Sv. Obitelji (Jug II), a ove godine 9. rujna. Sudjelovalo je 50-ak braće i sestara iz 15 (od 20) mjesnih bratstava, uz njih su došli fra Matija Antun Mandić, OFMConv, fra Antun Hajmiler, OFM, i časne sestre križarice s. Paskala Križan i s. Franciska Molnar, naši duhovni asistenti. Susret smo započeli svetom misom u 9 sati, koju je predvodio predsjednik Konferencije duhovnih asistenata fra Drago Benenić, OFM.

Tema susreta je bila „Bratstvo i služenje“, koju su nam kroz dva predavanja predstavile područna ministra Ankica Šerić i područna povjerenica za formaciju Marija Šešo. Sestra Ankica je govorila o služenju, a sestra Marija o bratstvu i službama u bratstvu. Uzore imamo u Isusu Kristu i sv. Franjiju. Na više mjesta u Evanđelju Isus nam primjerom pokazuje služenje, a sv. Pavao

u Poslanici Filipljanima piše „Krist sama sebe oplijeni uvezši lik sluge, postavši ljudima sličan, obličjem čovjeku nalik“ (Fil 2,7). Kako Isus služi svojim učenicima, tako smo i mi pozvani služiti jedni drugima kako bismo stvarali zajednicu koja će osluškivati Božju volju i tu volju ostvarivati u svom životu. Sveti Franjo pak kaže: „Gospodin mi je dao braću“, što je pater Zvjezdan Linić najljepše opisao riječima: *Gospodin mi je dao braću, [...] da ih ljubim, [...] da im se radujem [...], dao mi je braću da*

me ljube, [...] da budu moja radost [...].

Nakon predavanja svaka vijećnička služba je imala zasebni grupni rad, koji se temeljio na praktičnoj pouci i razmjeni iskustava. Sve grupe su imale nekoliko zajedničkih pitanja od kojih ističem „Prihvataće li s radošću svoju službu?“. U plenumu se pokazalo da su unatoč poteškoćama mnogi zaista radosni u službama, jer služenjem produbljuju vlastiti franjevački poziv, kroz jači duhovni život i detaljnije upoznavanje s Pravilom i Konstitucijama.

Pater Matija Antun Mandić, OFMConv, na kraju je zaključio susret riječima: Svakí talent je bitan, svaka služba je bitna, svi moraju zajednički surađivati, trsiti se i raditi, zajednički služiti. Nismo fra-

njevci jer želimo primiti, na-protiv mi se želimo dati. Naš Krist se daje u punini do križa. Tako se i mi dajemo, prvo u našoj maloj zajednici – mjesnom bratstvu pa onda sve šire: u župnoj zajednici,

biskupiji, cijelome narodu. Ovaj susret neka nam bude ohrabrenje za služenje, svjeđočenje Isusa Krista.

Lukrecija Štark, OFS
tajnica Osječkog područnog
bratstva OFS-a

BRATSKI I PASTORALNI POHOD I IZBORNI KAPITUL U MB NAŠICE

Područno bratstvo OFS-a Osijek je dana 21. listopada 2023. godine obavilo bratski i pastoralni pohod Mjesnom bratstvu OFS-a Našice, a tom prilikom su obavljeni i izbori.

Duhovni asistent Područnog bratstva fra Dragutin Bedeničić, OFM, bio je prisutan uz Lukreciju Štark, područnu tajnicu, koja je, kao delegat Područnog vijeća predsjedala ovom iz-

bornom kapitulu i pohodu. Zajedno s Jakom Kordić, područnom blagajnicom i Lucijom Šuljug, područnom vijećnicom, obavili su pregled knjiga koje se vode u Mjesnom bratstvu: upisnika, knjige članova, zapisnike sa sjednicama Vijeća i Skupštine, blagajničke knjige i dali smjernice za daljnji rad mjesnog bratstva.

Nakon toga su u dvorani Emaus Franjevačkog samostana sv. Antuna Padovanskog, u nazočnosti mjesnog duhovnog asistenta fra Tomislava Faletara, OFM, nakon pozdravnih riječi i molitve koju je predvodio fra Dragutin Bedeničić, obavljeni izbori novog vijeća mjesnog bratstva: ministra, doministra, tajnika, blagajnika, voditelja za formaciju te izbori za delegate i zamjenike delegata za sudjelovanje na područnim skupštinama. Prisutna su

23 zavjetovana člana Mjesnog bratstva s pravom glasa.

Za ministra je izabran brat Jurica Nekić, za doministru s. Blaženka Cerovčec, za tajnicu s. Branka Hajek, blagajnicu s. Dragica Mikulić, voditelja formacije brat Kruno Habl, a delegati za područne skupštine su br. Mirko Mohil (zamjenik br. Kruno Habl) i br. Mikan Cerovčec (zamjenica s. Katica Sokol).

Na sveopće zadovoljstvo izbori su prošli u duhu zajedništva i mira nakon čega smo se kratko vrijeme zadržali na zakusci i zajedno otišli na svetu misu.

Branka Hajek, OFS
Tajnica Mjesnog bratstva Našice

FRANJEVAČKI SVJETOVNI RED
MJESNO BRATSTVO
„SV.IVAN KRSTITELJ-KONJEVATE“

Konjevrate, 30. listopada 2023.

OSNOVANO NOVO MJESNO BRATSTVO OFS-A „SV. IVAN KRSTITELJ KONJEVATE“ UNUTAR ZADARSKO-ŠIBENSKOG PODRUČNOG BRATSTVA

Potaknuti providnošću Božjom i nadahnutim evanđeoskog života sv. Franje Asiškog, odlučili smo se kao živa crkva Božjega naroda u našoj župi, krenuti stopama svjetovnih franjevaca po primjeru i uzoru na mnoge svjetovne franjevice i franjevke od vremena sv. Franje pa do današnjih dana.

Čuvajući i njegujući franjevačku baštinu naše višestoljetne, franjevačke župe sv. Ivana Krstitelja u Konjevratima, Šibenske biskupije, doprinoseći svojim nesebičnim radom i djelima izgradnji žive Crkve i vjerskoga suživota, smatrali smo Bogu ugodnim da osnujemo franjevački svjetovni red.

Prije dvije godine nakon poticajnog razgovora sa župnikom fra Božom Ćurčijom, OFM, i njegovim ohrabrenjem u tom pravcu, okupili su se tadašnji i današnji članovi župne zajednice koji su se odmah odazvali inicijativi da se započne s formacijskim hodom u pravcu osnivanja mjesnoga bratstva.

Zahvalni župniku fra Boži i prof. dr. fra Stipi Nimcu, OFM, predsjedniku Konferenci-

je duhovnih asistenata OFS-a Zadarsko-šibenskog područnog bratstva, koji je prepoznao poticaj Duha Svetoga u našoj braći i sestrama te odmah stvorio plodonosne duhovne uvjete da zvanje svakog od nas padne na plodno tlo i raste uz duhovnu asistenciju i usmjerenje ka konačnom cilju, a to je kanonsko osnivanje MB sv. Ivana Krstitelja u Konjevratima, odnosno trajno zavjetovanje naše braće i sestara.

Unutar ove dvije godine MB u osnivanju održavalo je redovite mjesечne susrete te rasklo u sazrijevanju i spoznavanju svjetovne franjevačke duhovnosti, ojačavajući i učvršćujući sebe i svoju vjeru u zvanju „svjetovnog franjevca/ke“.

Cilj ovoga bratstva u osnivanju jest gajiti i živjeti čistu i zdravu religioznost naslonjenu na Gospodina Isusa Krista, nauk njegove svete majke Crkve, opslužujući sveto Evanelje po uzoru na sv. Franju Asiškoga.

Kao članovi ovog našeg budućeg bratstva, želimo svojim svjetovnim primjerom radom i zalaganjem i u svijetu, svatko na svoj način, i

unutar župne zajednice, svjedočiti ljepotu različitosti ali s jasnim pogledima, ciljevima i vrijednostima, a to je svjedočiti živoga Boga te živu Crkvu kroz primjer života svakoga od nas.

Spremni i ojačani svojim pozivom i poslaniem služeći Gospodinu, svatko na svoj način u svjetovnom poslanju, došli smo do početnog vrhunca našeg hoda a to je kanonsko osnivanje MB sv. Ivana Krstitelja ovdje u Konjevratima.

Potičemo i druge župne zajednice, naročito one franjevačke, koje su po broju i veće i

snažnije, da osluhnu odjekuje li među njima Božji glas koji ih poziva na služenje po primjeru sv. Franje. I sv. Franjo, u samome početku nije u potpunosti razumio Božji glas kada mu je kazao: „Franjo idi i popravi moju Crkvu!“, sve dok dublje nije spoznao svoju pravu ulogu i poslanje ohrabrenu Duhom Svetim. A Franjo je bio u to vrijeme, ne svetac, nego jedan obični mladić i grešnik, ali spreman na obraćenje da služi Gospodinu na najponizniji način.

Stoga i mi u OFS-u, svatko na svoj način u stvarnom životu služi Bogu na ugodu; netko je domaćica koja se brine o svojoj obitelji, mužu, djeci, kako da skuha, opere, odgaja dječu, drži kuću, i to je veliko služenje Gospodinu, ili s druge strane netko obnaša neku javnu službu; savjesno, iskreno, ponizno u službi čovjeka na koga se dotična služba odnosi. Sve je to služenje u svjetovnom poslanju kako nas uči i potiče sv. Franjo u svojim oporukama, i uvijek u svemu gledati živoga Boga i da sve što radimo, radimo Njemu na čast, slavu i hvalu.

Srdačan pozdrav svoj braći i sestrama diljem Hrvatske! MIR I DOBRO!

Joško Vuković, OFS
Ministar MB „sv. Ivan Krstitelj Konjevrate“

Svečano slavlje trajnog i privremenog obećanja evanđeoskog života/zavjetovanja održano je u nedjelju 29. listopada 2023. godine s početkom u 11 sati u župnoj crkvi sv. Ivana Krstitelja u Konjevratima. Svetu misu predvodio je i propovijedao fra Stipe Nimac, OFM, koji je trenutno na dužnosti predsjednika Konferencije područnih duhovnih asistenata. U suslavlju su bili fra Božo Čurčija, OFM, župnik, te fra Josip Ivanović, OFMConv, područni duhovni asistent.

Fra Stipe se u svojoj propovijedi dotaknuo teme „Mjesto i uloga OFS-a unutar Župne zajednice i Franjevačke obitelji“. Njegovo izlaganje temeljilo se na Riječi Božjoj iz Evanđelja po Mateju (Mt 22, 34-40) koje se čitalo u okviru liturgijskog slavlja 30. nedjelje kroz godinu.

Trajno se zavjetovalo 13 kandidatkinja i kandidata: Ivan Badžim, Ivona Badžim, Kristina Badžim, Damir Đaković, Tona Đaković, Milena Gulin, Vinka Labor, Anka Milovac, Sandra Šupe, Zdenka Šupe, Joško Vuković, Neda Živković, Nevenka Živković.

Privremeno su se zavjetovali na godinu dana dvoje kandidata: Grozdana Brajković i Velimir Čogelja.

Trajne i privremene zavjete primio je Ante Labor, OFS, područni ministar, a uime Crkve potvrđio je fra Stipe Nimac, OFM.

Nakon obećanja evanđeoskog života fra Stipe Nimac, povincijalov delegat za OFS, pročitao je **Dekret o kanonskom osnivanju Mjensnog bratstva OFS-a „Sv. Ivan Krstitelj“ u Konjevratima**. Taj Dekret je potvrdio i potpisao fra Marko Mrše, OFM, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja u Splitu (Split, 28. rujna 2023., br. 01-537/23).

Zadarsko-šibensko područno bratstvo Franjevačkoga svjetovnog reda (OFS) „Sv. Nikola Tavelić“, sa sjedištem u Zadru, sada obuhvaća 11 mjesnih bratstava i broji 198 trajno zavjetovanih članova. Mjesna bratstva OFS-a koja su dio Zadarsko-šibenskog područnog bratstva OFS-a, jesu:

1. OFS „Sv. Frane“, Zadar
2. OFS „Sv. Elizabeta“, Novalja (otok Pag)
3. OFS „Gospa od Ružarija“, Preko (otok Ugljan)
4. OFS „Sv. Ante Padovanski“, Knin
5. OFS „Gospa od Ružarija“, Drniš
6. OFS „Sv. Frane“, Šibenik
7. OFS „Uzvišenje svetoga Križa“, Krapanj – Brodarica
8. OFS „Sv. Ivan Pavao II.“, Mirlović Zagora
9. OFS „Sv. Ante Padovanski“, Šibenik – Šubićevac
10. OFS „Gospa od Andela“, Karin
11. OFS „Sv. Ivan Krstitelj“, Konjevrate.

Nakon svete mise održan je i izborni kapitul novoosnovanog MB u župnoj dvorani, pod vodstvom Ante Labora, područnog ministra i u nazočnosti fra Stipe Nimca, OFM, područnog duhovnog asistenta.

Izabrano je Vijeće novog mjesnog bratstva OFS-a „Sv. Ivan Krstitelj“ u Konjevratima koje će obavljati svoju službu u narednome trogodišnjem mandatu (2023.–2026.):

- Joško Vuković, OFS, ministar,
- Zdenka Šupe, OFS, zamjenica ministra,
- Ivona Badžim, OFS, tajnica,
- Vinka Badžim, OFS, blagajnica,

- Sandra Šupe, OFS, povjerenica za formaciju. Član Vijeća je i fra Božo Ćurčija, OFM, duhovni asistent Mjesnog bratstva OFS-a.

Izabrani su također delegat i zamjenik delegata za područnu razinu OFS-a, za sudjelovanje na područnim kapitulima tijekom trogodišnjeg mandata: Ivan Badžim, OFS, delegat i Damir Đaković, OFS, zamjenik delegata.

Nakon izbornog kapitula održan je agape, koji su pripremili članovi novoosnovanog Mjesnog bratstva OFS-a.

fra Stipe Nimac, OFM

IZBORNI KAPITUL OFS-A SV. ANTE PADOVANSKI, ŠIBENIK – ŠUBIĆEVAC

Izborni kapitul Mjesnog bratstva OFS-a Sv. Ante Padovanski, Šibenik – Šubićevac održan je u subotu, 11. studenog 2023. godine u prostorijama Franjevačkog samostana Sv. Ante Padovanskog u Šibeniku na Šubićevcu s početkom u 16 sati.

Predsjedatelj Izbornog kapitula mjesnoga bratstva je bio područni ministar Ante Labor, OFS, uz predsjednika Konferencije područnih duhovnih asistenta fra Stipe Nimca, OFM, u ime Crkve. Na izbornom kapitulu izabrano je novo Vijeće mjesnog bratstva koje će obavljati svoju službu u narednom trogodišnjem mandatu (2023. – 2026.).

Sastav novoizabranog Vijeća je sljedeći: Nevena Jake-

lić, OFS, ministra, Ivica Ercegović, OFS, zamjenik ministre, Helena Pivac, OFS, tajnica, Senka Rak, OFS, blagajnica, Mirjam Tomljanović, OFS, povjerenica za formaciju, Ivica Škenber, povjerenik za Framu.

Član Vijeća je i fra Mario Radman, OFM, duhovni asistent.

Izabrani su također delegati i zamjenik delegata za po-

dručnu razinu OFS-a koji će sudjelovati na područnim kapitulima tijekom trogodišnjeg mandata (2023. – 2026.): Ljilja Morić, OFS, delegat,

Ana Paić Karega, OFS, zamjenica delegata.

Nakon izbornog kapitula uslijedila je sveta misa u 18 sati, a nakon mise održan je agape što su ga pripremili članovi Mjesnog bratstva.

fra Stipe Nimac, OFM

HODOČAŠĆE U FRANJEVAČKA SVETIŠTA U ITALIJI

Hodočašće u Franjevačka svetišta u Italiji župe Gospe od Karmela Runovići i Splitsko-dubrovačkog područnog bratstva OFS-a sv. Leopold Bogdan Mandić organizirao je fra Ivica Omazić, OFM, župnik župe Gospe od Karmela u Runoviću, od 13. do 18. travnja 2023.

Na hodočašću su sudjelovali hodočasnici iz župe Runovići i članovi Splitsko-dubrovačkog područnog bratstva OFS-a, sv. Leopold Bogdan Mandić, ukupno 47 hodočasnika.

Prvi dan smo hodočastili u San Giovanni Rotondo sv. Piju iz Pietrelcina. Kod tijela sv. Padre Pia osjetila se velika radost i sreća zbog milosnog susreta sveca i grešnog čovjeka. Osjetila se sveta prisutnost na svetom mjestu gdje je Padre Pio boravio, molio, obraćao, ozdravljao, savjetovao i opratio po velikom milosrđu Božjem svima koju su mu dolazili i pomoci tražili.

Nakon svetišta sv. Pija hodočastili smo na brdo Gargano najpoznatije svetište sv. Mihovila arhanđela u špilji. Slavlje Euharistije je bilo s još tri grupe hodočasnika iz Hrvatske.

vatske. Veličanstven je prizor na brdu i u špilji, svetištu sv. Mihovila Arkandela. Osjećaj velike Božje milosti i prisutnosti Neba po zagovoru sv. Mihovilu gdje svi hodočasnici u pobožnom štovanju sv. Mihovila sudjeluju u molitvi i pjevanju na slavlju euharistije s četiri svećenika iz Hrvatske.

Nove grupe hodočasnika pristižu u špilju pa smo im trebali ustupiti mjesto.

Sljedeće smo jutro hodočastili u Manoppellu, u crkvu gdje se čuva Veronikin rubac. Za vrijeme pobožnog čašćenja i klanjanja Isusovom licu na Veronikinu rupcu čovjeku zastane dah gledajući na-

kon dvije tisuće godina svježinu i svjedočanstvo ispaćenog i iznakaženog lica Isusova. Hvala sv. Veroniki što je hrabro iskoračila i pružila Isusu rubac i tako nam u baštinu ostavila zapisan trag Isusova lica do konca svijeta.

Nastavljamo hodočasničko putovanje do Greccia, poznatog Franjevačkog svetog mjesta na hridi gdje je sv. Franjo 1224. g. izradio prve jaslice. U crkvi smo imali euharistijsko slavlje koju je pred slavio fra Ivica Omazić, OFM. Za vrijeme euharistije pjevali smo božićne pjesme u zahvalu Bogu što nam je omogućio vidjeti i doživjeti trenutke Franjine velike ljubavi prema Novorođenom Kralju Djetušu Isusu. Poslije euharistije obišli smo Franjevačke prostorije samostana gdje su izložene Božićne jaslice iz cijelog svijeta.

Dirnuti milošću Božjom i osnaženi Duhom Svetim odlazimo u Asiz, kolijevku Franjevačkog reda i rodno mjesto sv. Franje. U večernjim satima dolazimo u prepunu Baziliku Gospe od Anđela gdje

se s upaljenim svijećama molila Gospina krunica. Nakon krunice svi u tišinu i kršćanskom dostojanstvu prolazimo kroz Porcijunkulu moleći za potpuni oprost.

Sljedeće jutro nastavljamo hodočašće u Baziliku i na grob sv. Franje, gdje smo u kapelici sv. Bonaventure imali euharistijsko slavlje koje je predslavio fra Ivica. Poslije euharistijskog slavlja hodočastimo u Baziliku sv. Klare i na njen grob, zatim crkvu sv. Marije Velike i grob bl. Carla Akutisa te crkvu sv. Damjana.

Cijeli dan obilazimo sveta mjesta po svetom služenju i zaslugama sv. Franje i svete Klare u Asizu. To su svetišta iz kojih izvire vrelo Božja milosti za sve koji dolaze i piju za badava. Bogu hvala za svaki gutljaj Žive Vode, za svaki korak dok smo hodali Franjinim stopama.

Sljedeće jutro odlazimo na svetu goru La Verna, gdje Bog po Franji činio velika čudesna djela. Gledajući prirodu i samostan osjeti se veliki mir i tišina iz koje Bog progovara u dušama i srcima. Bog želi svi-

ma pokazati ljepotu prirode, toplinu zemlje i zaštitu kame na u spiljama i pećinama gdje je pripravio za Franjin duhovni rast, što je Franjo radosno prihvatio i s velikom ljubavi vršio volju Božju.

Na La Verni smo susreli fra Ivana Mariju Đuzela, OFM, iz Imotskog koji je već godinu dana gost samostana. Fra Ivan Marija nas je proveo kroz sva mjesta i prostorije samostana. Puno smo toga čuli, vidjeli i pohranili u naša srca. Od srca hvala fra Ivanu Mariji što je našao vremena za svoje hrvatske hodočasnike.

Cijelo ovo franjevačko hodočašće bilo je dar od Boga za sve sudionike. Osjetio se mir, radost, blagoslov, zajedništvo i duhovni rast.

Hvala fra Ivici Omaziću, OFM, što je organizirao hodočašće Franjinim stopama. Hvala svim hodočasnicima što su svojim sudjelovanjem omogućili odlazak na hodočašće i tako darovali svoje vrijeme Bogu, a puno više dobili od Njega.

Mila Šuto, OFS
Područna ministra

OFS GRADA SPLITA HODOČASTIO SV. LEOPOLDU BOGDANU MANDIĆU U SPLITU NA POJIŠANU

Prigodom blagdana sv. Leopolda Bogdana Mandića, 9. svibnja 2023., mjesno bratstvo OFS-a Gospa od Pojišana, Split – Pojišan, organiziralo je i ove godine tradicionalno hodočašće zaštitniku Splitsko-dubrovačkoga područnog bratstva OFS-a u Splitu na Pojišanu.

Sudjelovalo je pet mjesnih bratstava OFS-a grada Splita: MB OFS-a Sv. Frano, Split – Obala; MB OFS-a Gospa od Zdravlja, Split – Dobre; MB OFS-a Gospa od Pojišana, Split – Pojišan; MB OFS-a Sveta Obitelj, Split – Sukoišan; MB OFS-a Blagovijest, Split – Trstenik.

Sudjelovali su i područni duhovni asistenti: fra Stipe Nimac, OFM, fra Damjan Glavaš, OFMConv, i fra Žarko Lučić, OFMCap, dok

je fra Josip Vrdoljak, TOR, područni duhovni asistent, bio odsutan zbog bolesti.

Misu je predslavio i propovijedao fra Žarko Lučić, OFMCap, gvardijan Franjevačkog samostana Gospe od Pojišana. Na početku mise hodočasnike je pozdravio domaćin gvardijan fra Žarko.

Poslije navještaja evanđelja (Iv 14, 27-31) trajno zavjetovani članovi OFS-a učinili su „Obnovu evanđeoskog života/zavjetovanja“ (*Obrednik OFS-a*, br. 49. i 50.).

Gvardijan je u propovijedi naglasio mir koji je podario Uskrsnuli Krist („Mir Vam ostavljam, mir Vam svoj dajem. Dajem Vam ga, ali ne kao što svijet daje“, Iv 14, 27). „Isti taj mir darovan od Boga naviještao je i posredovao i sv. Leopold Bogdan Mandić. Isti taj mir Uskrsnulog pozvani smo i poslani i mi svjetovni franjevcici, po uzoru na našega utemeljitelja sv. Franju Asiškoga i našega zaštitnika sv. Leopolda Bogdana Mandića, naviještati i svjedočiti u našem gradu Splitu“, istaknuo je fra Žarko.

Molitvu vjernika s pet molitvenih zaziva molile su ministre u ime pet bratstava OFS-a grada Splita.

Na kraju slavlja fra Stipe je, u ime Konferencije područnih duhovnih asistenata i svoje osobno ime, uputio zahvalnicu mjesnom bratstvu OFMCap (gvardijanu fra Žarku, župniku fra Antoniju i časnom bratu fra Marijanu) i mjesnom bratstvu OFS-a „Gospa od Pojišana“ na čelu s ministrom Meri za dobro pripremljeni susret OFS-a grada Splita. Naveo je mnoge oblike trajne formacije (GK OFS-a, čl. 44.). Jedan od oblika, koji je postao tradicija na ra-

Obitelj, Split – Sukoišan (bl. Alojzije Stepinac, 10. veljače); Mjesno bratstvo OFS-a Gospa od Pojišana, Split – Pojišan (sv. Leopold Bogdan Mandić, 12. svibnja, u utorak prije blagdana); Mjesno bratstvo OFS-a Sv. Frano, Split – Obala (Rane sv. Franje/Stigmate, 17. rujna); Mjesno bratstvo OFS-a Blagovijest, Split – Trstenik (Sv. Elizabeta Ugarska/Tirinška, 17. studenog) i Mjesno bratstvo OFS-a Gospa od zdravlja, Split – Dobri (Gospa od Zdravlja, 21. studenog, u subotu poslije svetkovine).

Za vrijeme Agapea (druženja) poslije slavlja u neformalnim razgovorima pojedina braća i sestre OFS-a predložila su da je uz razli-

zini grada Splita, jesu duhovne obnove koje priređuje svako od pet bratstava OFS-a kao domaćin prigodom blagdana tijekom liturgijske godine koja su mjesna vijeća pojedinih pet bratstava OFS-a suglasno i dogovorno izabrali. Duhovne obnove obavljaju se ovim slijedom: Mjesno bratstvo OFS-a Sveta

čite oblike trajne formacije nužno staviti kao prioritet „promicanje zvanja“ u Franjevačkom svjetovnom redu (OFS) uopće, konkretno na razini grada Splita.

Složili smo se da je, uz početnu i trajnu formaciju, „promicanje zvanja“ u našim mjesnim bratstvima OFS-a prioritet nad prioritetima!!!

Na kraju je ministra Meri Piteša zahvalila svim organizatorima hodočašća.

Održan Agape pripremili su članovi OFS-a Gospe od Pojišana, Split.

fra Stipe Nimac, OFM
područni duhovni asistent OFS-a

UMJETNIČKI PRIKAZ SVETE ELIZABETE U SPLITU NA TRSTENIKU - KARIN GRENC

Prikazati portret sveca izuzetno je zahtjevan zadatak jer traži sintezu fizičkoga i duhovnoga, izgleda i stanja, osobe u bliskosti odnosa s čovjekom i Bogom, zbilju svetosti u osobi koja je bila jedna među nama ostvarivši puninu životnog smisla u upućenosti transcedentalnom. I inače u motivu portreta potrebno je uz mjeru realistične opisnosti bar naznačiti psihološku vjerodostojnost, jer bi forma u suprotnom, ma koliko bila vješt oblikovana, bila bez pravog sadržaja. A sveci u svom dodiru neba i zemlje nose i tu posebnu dodatnu dimenziju, označivu postojanošću ljubavi. Bez sumnje pred umjetnicima je nemala odgovornost da veličinu vjere i žrtve interpretiraju iskreno i uvjerljivo, sukladno svojoj likovnoj stilistici. Ali i s pitanjem: Je li manjak preciznih poznatih portretnih crta kod svetaca, onih koji su živjeli prije više stoljeća, veliki nedostatak ili u neku ruku čak prednost? Jer gotovo uvijek postoje neki faktografski podatci koji omogu-

ćavaju izraziti portret životnoga puta svetaca koji umjetničkom izvedbom i meditacijom u pristupu bude itekako istinit.

Svetu Elizabetu (1207. – 1231.) često nazivanu „Ugarska“ već je za života pratio glas svetosti, pa ju je papa Grgur IX. samo četiri godine nakon smrti službeno proglašio svetom. Štovanje Svetе Elizabete široko je rasprostranjeno, pa tako i u Hrvatskoj, gdje se s topoplom pobožnošću štuje i kao zaštitnica Franjevačkog svjetovnog reda, čije jedno mjesno bratstvo djeluje i u okviru Franjevačkoga samostana Oca fra Ante Antića u Splitu na Trsteniku.

Značajan broj renomiranih umjetnika bio je inspiriran životom svete Elizabete, pa tako i poznata njemačka kiparica Yrsa von Leistner (1917. – 2008.) čije se djelo brončani kip „Sveta Elizabeta i čudo s ružama“ nalazi izloženo u samostanu na Trsteniku.

Karin Grenc (1971.) istaknuta splitska kiparica i slikarica, s opusom koji pripada vr-

huncima moderne hrvatske sakralne umjetnosti, slikom je gradila svoj dijalog sa svetom Elizabetom, nadilazeći stvaranje djela tek kao puki likovni čin, nego prožimajući svoj pristup i molitvom. Osmišljavanje slike započela je i prije prvog poteza, tražeći i nalazeći neopisive niti duhovnosti u vremenu kada je živjela sveta Elizabeta, i danas, kada se žar njezinog predanja i dalje širi. Sv. Elizabeta je na simboličan način ušla u Karinin atelijer, što se manifestira u veličajnosti osjećaja povezanih doživljaja umjetnice i svetice, opredmećenog u skladnosti slike, blagoslovljene vjerom.

U odabiru likovnih disciplina glavni umjetnički interes Karin Grenc ipak je vezan za skulpturu, izvedenu u materijalu posebne tvarnosti, u drvetu. Neobičan je njezin izbor vrsta, prema karakteristikama drveta. Koristi se odbačenim fragmentima nekog debla grane, grube daske, s površinama nagrižene epiderme, prepunjene kanelirama i krakelirama. S druge strane, silno poštuje vitalnost drveta od korijena do krošnje, sačuvavši vrijednosti životnih sokova u ideji neprekidnog obnavljanja, znaka vječnosti uprisutnjeg u daru stvorene prirode. Sakralna tematika idealna je za takovo razumijevanje gradivnog materijala skulpture, otkrivanja ljepote u razorenoj njezinoj prividnoj suprotnosti. Karin Grenc često je izlagala (u dugom trajanju svoga kreativnog kontinuiteta), no spomenuti će tek dvije nedavne izvanredne izložbe kao svojevrsne orijentire. U okviru svečanosti Pasionske baštine (zajedno s Leilom Micheli Vojvoda) u zagrebačkom muzeju Mimara 2019. godine na izložbi pod nazivom »O Isuse izranjeni« Karin je prizore Kristovog golgotskog martirija oblikovala potresnom ekspresivnošću donoseći ranjenim drvetom (u punom volumenu i reljefu) scene muke, zaokružujući Isusov bolni i otkupiteljski put ka Kalvariji, s jedne strane, Posljednjom večerom, a s druge Večerom u Emausu. Izložba je, po mišljenju i publike i struke, bila smatrana jednom od najboljih, u toj plodnoj izložbenoj godini u Zagrebu. Na

svakogodišnjoj izložbi tradicije duže od desetljeća »Hrvatski sveci i blaženici u našem gradu« otvorenoj u Križevcima 2021. godine, a koja i sada putuje svim krajevima domovine, dojmljivom samostalnom izložbom predstavila se naša umjetnica skulpturama i slikama. Na slikama je prikazala vertikale katoličkog nacionalnog identiteta koji su živjeli krajem 19. i u 20. stoljeću, služeći se pritom potkom fotografске dokumentarnosti. No, to je bilo tek pomoćno sredstvo u njezinoj umjetničkoj preobrazbi činjeničnog, gradeći svaki portret prepoznatljivom rukopisnošću svoje poetike, odmjerenošću svih sastavnica slike, i skladnim odnosom nemetljivih kolorističkih vrijednosti, unutar njezine široke konotacije pojma realističnog. U skulpturi se služi i asocijativnošću motiva ponuđenoj njenom imaginacijom u nekoj formi drveta, te ih kreativnim intervencijama i mogućnostima prenosi u djelo posvećeno nekom svecu. Doslovna portretnost je dokinuta, jer prošla su stoljeća od njihovog zemaljskog postojanja, no svojim trajanjem u vječnosti ti sveci i blaženici nisu nestali iz povijesti i naše svijesti. S dostatnošću da se slobodom izraza doneće njihov duhovni portret. Karin Grenc vrlo inovativno, služeći se razložno i aplikacijama (ponekad i drastičnim elementima) na drvetu, i minimalnom upotrebom boje, svoj figurativni koncept produbljuje snažnom emocionalnošću. U skulpturama oblikovanima bez ikakve sheme izraza, ponavljanja makar i uspjesne formule, svaki svetac i blaženik označen je autentičnošću, vlastitosti u životu s Kristom. Svaki od njih nosi poruke, možda na prvi pogled i različitog intenziteta, s lavinom odjeka iz tištine djelovanja ili izbačenosti na pozornicu svijeta. Karin Grenc prenosi te poruke, patnje, drame, no nadasve nade i radosti. U ekspresiji svoje likovne forme ne libi se deformacije oblika, sadržajne konciznosti i literarnosti s htijenjem, metaforički gledajući, da se iz jezgre drveta stalno osjeća križ spasenja. I u skulpturama intrigantne slojevitosti i govorljivosti.

vog impulsa čitkosti, iz kojih i bez konkretne oblikovnosti, zrači svjetlo aureole. Neovisno radi li se o stamenoj kiparskoj formi, ili pri-zvuku lirskog treptaja.

Na Trsteniku u Splitu u crkvi Presvetoga Otkupitelja nalazi se slika Svete Elizabete koju je za taj sakralni prostor naslikala Karin Grenč 2021. godine. Slikana je tehnikom akri-la na drvenoj ploči, formata 52x43 cm. Polazeći od načina klasične estetike Karin je svojim modernim slikarskim senzibilitetom poveza-la pristupe raznih perioda u djelu realistične marnosti i slobodnije strukture poteza. Figu-ra svetice odiše dostojanstvenošću stava, de-finirana plavim vrijednostima draperije i bli-stavošću aureole. U blagom kontrastu između smeđe-zlatnih tonova kružnog znaka svetosti i pulsirajućeg tona slikarskog fonda ostvarena je prostornost, istovremeno duboka i stješnje-na, potaknuta i mrljolikim (ali urednim) pote-

zima u svim segmentima slike. Sveta Elizabe-ta se posvetila drugima prihvativši siromaštvo kao način života. A to darovanje potrebnima Karin Grenč je prikazala naramkom darova koje ova velika i sveta žena nosi potrebnima.

I ovom svojom slikom, kao i nedavno po-stavljenom slikom pape Ivana Pavla II. u cr-kvi dragog svetca u Trogiru, Karin se potvr-duje kao vrstan portretist, umjetnica koja u tradicionalni motiv unosi dvovrsnost osob-nosti: i vlastite umjetničke, i osoba koje je ki-stom otkrivala.

U svom rodom Splitu, u Velom Varošu gdje živi i radi na didovini, u atelijeru u ko-jem „rastu“ skulpture, u prostoru koji kao da proizlazi iz nazaretske tesarske radionice Sve-tog Josipa. A Karin je to i zaslužila.

Stanko Špoljarić, prof.
likovni povjesničar i kritičar

Stanko Špoljarić rođen je u Zagrebu 14. 9. 1947. godine gdje je završio osnovnu i srednju školu. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je na odsjecima za povijest umjetnosti i arheologiju. U Umjetničkom paviljonu u Zagrebu bio je zaposlen kao kustos i viši kustos neprekidno od 1973. do 2013. godine. Autor je brojnih likovnih monografija poput M. Veže, T. Lončara, G. Petrača, T. Ostroge, Z. Šepata, I. Marekovića, P. Kulčar, M. Jakubina, N. Ančića, D. Grgasa, D. Radića, *Umjetnost Like*, zatim predgovora brojnim samostalnim izložbama širom Hrvatske poput D. Babić, V. Jordana, J. Botterija Dinija, V. Lipovca, K. Grenč, I. Čavar, I. Lovrenčića, R. Labaša, Z. Price i onih skupnih. Posljednjih godina posebno je posvećen izložbama sakralne tematike, te je u više navrata koncipirao likovni dio svakogodišnjih svečanosti »Pasiōnske baštine«. Vodio je brojne likovne kolonije: u Stonu, Čapljini, Neumu, Karlovcu (ZILIK), Mađarevu... Stanko Špoljarić je bio dugogodišnji suradnik emisije »Govorimo o likovnoj kulturi«. Premda je u mirovini već gotovo deset godina predgovorima izložbama prati aktualnosti na likovnoj sceni, a i radi na nekoliko likovnih monografija hrvatskih umjetnika.
Karin Grenč rođena je u Splitu 1971. god. Po školovanju i zanimanju grafička dizajnerica, po rođenju i životnom opredjeljenju slikarica. Na filozofskom fakultetu u Splitu studirala je na Odsjeku za likovnu umjetnost i učila od velikog čovjeka, slikara i profesora Mile Skračića. Osim slikarstva, radi u kiparstvu i grafičkom dizajnu. Djela joj se nalaze u crkvama, stalnim postavima galerija i muzeja te privatnim zbirkama po svijetu. Članica je samostalnih umjetnika. Izlagala je na brojnim skupnim izložbama u Hrvatskoj i inozemstvu, a samostalno 25 puta. Česta je sudionica likovnih kolonija i humanitarnih aukcija. Živi i radi na didovini u Splitu, u Velom Varošu.

ODRŽAN IZBORNI KAPITUL OFS-A BLAGOVIJEST U SPLITU NA TRSTENIKU

U subotu 3. lipnja 2023. održan je izborni kapitul u OFS-u Blagovijest u Franjevačkom samostanu oca fra Ante Antića u Splitu na Trsteniku. Prije izbornog kaptitula održan je bratski i pastoralni pohod kojem je predsjedao Pero Mihaljević, OFS, delegat područne ministre Mile Šuto, OFS, u nazočnosti fra Damjana Glavaša, OFMConv, područnoga duhovnog asistenta.

Nakon uvodnih pozdrava ministra OFS-a Blagovijest

Mira Maslov iznijela je izvješće o životu i radu u prethodnom mandatu, uključivši i finansijsko poslovanje u mjesnom bratstvu OFS-a Blagovijest.

Izborni dio kapitula započeo je zazivom Duha Svetoga i čitanjem biblijskog teksta koji ističe Isusovo načelo „služenja braći i sestrama“ (Iv 13, 1-17).

Fra Damjan je održao duhovni nagovor „Svjetovni franjevci i franjevke i služenje“. Temeljeći sadržaj i poruku

nagovora na evanđeoskom tekstu Iv 13, 1-17, fra Damjan je posebno istaknuo da su svjetovni franjevci pozvani i poslani *ad intra* (prema unutra) i *ad extra* (prema vani) „radosno služiti“ i svjedočiti „služenje u radosti“. „Radosno služenje i služenje u radosti spada u identitet života i rada svjetovnih franjevaca“, naglasio je fra Damjan.

Potom je uslijedio izbor prema odredbama Generalnih konstitucija OFS-a (GK

OFS-a, čl. 76-80). Odredbe je protumačio i uvodne upute izložio predsjedatelj izbornog kapitula Pero Mihaljević, OFS. Snježana Glibota Burica, OFS, određena je za tajnicu kapitula, a za brojitelje glasova Dijana Skelin, OFS, i Katica Hanžek, OFS.

Na trogodišnji mandat (2023.-2026.) izabrani su:

Mira Maslov, OFS, ministra; Maja Duspara, OFS, zamjenica ministre; Katica Hanžek, OFS, tajnica; Dijana Skelin, OFS, blagajnica; Zrinka Pejković, OFS, povjerenica za formaciju; Član Mjesnog vijeća je i fra Stipe Nimac, OFM, duhovni asistent.

Izabrani su potvrdili svoje franjevačko zvanje i svoju spremnost na služenje.

Na kraju je predsjedatelj izbornog kapitula brat Pero Mihaljević zahvalio članovima Vijeća koji su obnašali službe Vijeća OFS-a u pret-

hodnom mandatu. Potom je čestitao novoizabranom Vijeću OFS-a u novom trogodišnjem mandatu (2023. – 2026.) i zaželio da odgovorno i savjesno obnašaju službe u Mjesnom vijeću OFS-a „Blagovijest“, svjedočeći kršćansku i franjevačku duhovnost u sredini u kojoj žive i rade.

Zahvalnicu i čestitku pret-hodnom i novoizabranom vijeću uputio je i područni duhovni asistent fra Damjan Glavaš, OFMConv.

Sestra Mira Maslov, koja je izabrana treći put na mandat od tri godine za mjesnu ministru, u znak zahvalnosti darovala je Peri Mihaljeviću i fra Damjanu Glavašu novoobjavljenu zbirku duhovnih skladbi posvećenih svetoj Elizabeti Ugarskoj/Tirinškoj (Blaženko Juračić, *Svetoj Elizabeti na Trsteniku*, Ravnokotarski Cvit, Knjiga 39. Split – Trstenik, 2023. i S. Nimac (priredio), *Svetoj Elizabeti na Trsteniku*, prospekt, Split – Trstenik, 2022.).

Poslije slavlja izbornog kapitula održan je agape koji su pripremili članovi Mjesnog bratstva OFS-a „Blagovijest“.

fra Stipe Nimac, OFM
područni duhovni asistent OFS-a

Tomislav Jurić,
Nacionalni predsjednik Frame.

SEMINAR ZA VODITELJE FORMACIJE I ODGOVORNE U BRATSTVU FRAME

Kraj kolovoza za framaše označava vrijeme za Nacionalni seminar za voditelje formacije i odgovorne u bratstvu Frame. Tako je bilo i ove godine pa je od 28. kolovoza do 1. rujna 2023. održan XVI. Nacionalni seminar, i to u Čakovcu. Na događaju je sudjelovalo oko 50 framaša, mnogi prvi puta na ovakvom susretu. Motiv koji se provlačio kroz cijeli ovaj seminar bilo je služenje jer smo mi kao framaši, a posebno oni koji su vijećnici, pozvani služiti bližnjima u svojim bratstvima i u svijetu.

Program se sastojao od nekoliko predavanja, jedno je održao fra Vinko Brković na temu svetog Franje kao primjera služenja, jedno je održao Igor Kanižaj, OFS, na temu komunikacije koja

je važna u svim odnosima pa tako i unutar vijeća. Također su održane i radionice, jedna je bila karitativnog karaktera gdje su se posjećivale razne ustanove poput staračkih domova, vrtića, udruga za rad s djecom, Crvenog križa i slično. Ovo bih posebno istaknuo jer se po tim ljudima koji su bili posjećeni, ali još više po framašima vidjelo da služenje u malim i konkretnim stvarima može donijeti jako puno radosti u životu ljudi.

Drugu je radionicu vodila Marta Radoš, nacionalna ministrica OFS-a, koja je bila usmjerenata na konkretne primjere i savjete za služenje unutar bratstva. Osim toga, program je sadržavao i razne druge sadržaje, od kojih se može istaknuti rad po službama i rad po područnim bratstvima gdje se pričalo o konkretnim problemi-

ma u bratstvima i dobrom iskustvima koja su se prenosila. Na taj način se dijele ideje za rast unutar svih mjesnih bratstava. Ukratko, seminar mi je najdraži događaj (nakon Hoda) jer je to prilika za susret baš prije početka nove

framaške godine, a fokusiran je ne samo na rast pojedinca, nego na njegov odnos prema bratstvu i kako da njima služi po primjeru našeg zaštitnika svetog Franje.

Petar Škrobo

MONOGRAFIJA „30 GODINA FRANJEVAČKE MLADEŽI U HRVATSKOJ“

Nakon dugih priprema, ali i strpljivog iščekivanja, monografija „30 godina Franjevačke mladeži u Hrvatskoj“ napokon je ugledala svjetlo dana! Ako još niste čuli za framašku monografiju ili pak niste sigurni biste li ju nabavili ili ne, evo par poticajnih riječi.

Monografija je knjiga koju su sastavljeni sadašnji i bivši framaši. Sa svojih četiristo stranica i oko 35 tisuća fotografija (među kojima ćete vjerojatno pronaći i svoj lik) pokušava dočarati što je to Frama bila i što je ona danas. U njoj je opisano kako je Frama nastala,

kroz što je sve prošla, kakvi su se sve framaški susreti i događaji organizirali... Također, u njoj se mogu čitati svjedočanstva brojnih framaša i framašica koji su se kasnije odazvali na svećenički

ili redovnički poziv te onih framaša koji su nakon Frame zasnovali obitelji. Još je mnogo zanimljivih poglavlja, ali bolje se oduševite sami kada budete primili monografiju u svoje ruke!

Monografiju možete naručiti preko e-maila na adresi framahr@gmail.com. Kao predmet maila napišite Narudžba monografije. Cijena je 20 eura.

Ako ste već prednaručili i platili monografiju, isto vas molimo da se javite na framahr@gmail.com kako bi se dogovorilo oko preuzimanja monografije (u predmet maila napišite Preuzimanje monografije). Osobito vam hvala na strpljenju!

Mir i dobro!

Nacionalno vijeće Hrvatske Franjevačke mlađeži

Tomislav Jurić, predsjednik

DUHOVNI KAPITUL FRANJEVAČKE MLADEŽI

Ovogodišnji duhovni kapitol, s gesлом „Sve što nam zapovjediš, učinit ćemo, i kuda nas god pošalješ, poći ćemo“ (Jš 1, 16), održao se u samostanu i župi svetog Leopolda Bogdana Mandića u zagrebačkoj Dubravi. Kapitol smo započeli klanjanjem koje je predvodio fra Matija Marijić, OFM, u petak 20. listopada 2023.

Sljedeća dva dana govorili smo o vlastitom duhovnom identitetu, o pitanjima kao što je „Tko sam ja?“ i kako provoditi evangelizaciju izvan Frame. Sva silna predavanja su samo zagrebala površinu, ali su u framašima probudila želju za osluškivanjem Božjeg nauma i svoje nutrine. Svoju mudrost i iskustvo, kroz već spomenuta predavanja, s nama su podijelili fra Ivan Majić, OFM, fra Renato Galić, OFM te fra Mario Berišić, OFMCap.

Kroz rade u skupinama, framaši su dijelili vlastita iskustva, pronalazili odgovore na njihova pitanja te upoznavanjem sebe, upoznali se međusobno. Ne smijemo zaboraviti na zabavni program koji nam je pripremio Rafael Kruljac, Frama Sesvetska Sopnica. Program je framašima donio osmijeh na lica i franjevačku zaigranost u srca.

Iako je kapitol prvenstveno duhovni susret, framašima je uvijek draga susresti se sa svojom braćom i sestrama, družiti se i „ćaskati“. Prepustit se Bogu i Njegovom planu, upoznati sebe u svjetlu Božje Riječi, pratiti geslo... To je bio cilj kapitula.

Andrija Antić

JESENSKA SKUPŠTINA I XI. IZBORNA SKUPŠTINA SPLITSKO- DUBROVAČKOG PODRUČNOG BRATSTVA FRAME

U prostorijama samostana Gospe od Zdravlja u Splitu 4. studenog 2023. održana je Jesenska skupština Splitsko-dubrovačkog područnog bratstva Frame i XI. Izborna skupština ST-DU područnog bratstva Frame. Dan je započeo misnim slavljem koje je predvodio područni duhovni asistent fra Josip Dolić. Prvim dijelom skupštine presjedalo je Područno vijeće, gdje su predstavnici mjesnih frama podnijeli izvještaj i održali prezentaciju o stanju u svojim mjesnim bratstvima. Zaključak je da je stanje u području jako dobro. Zajedništvo u framama na mjesnoj i na područnoj razini, sve je jače. Većina frama je aktivna i van frame u vidu otvorenih susreta, volontiranja, sudjelovanje na raznim vjerskim događanjima. Pohvalna je situacija u novim framama Metković, Zmijavci, Rožat i Vinjani. Broj njihovih članova se povećava, redovito se susreću i kvalitetno rade na svojoj duhovnosti. U nastavku skupštine su se pridružili područni duhovni asistent fra Martin Jaković i područni bratski animator Pero Mihaljević.

Nakon pauze za ručak slijedio je drugi dio skupštine koji su predvodili članovi Nacionalnog vijeća, predsjednik Tomislav Jurić i tajnik Josip Dandić. Prije samog početka Izbor-

ne skupštine na kojoj se biralo novo područno vijeće, fra Martin je održao poticajni govor o spremnosti preuzimanja odgovornosti i nesebičnog služenja prije svega Bogu pa tako i bratstvu.

Nakon molitve i zaziva Duha Svetoga uslijedile su najave svake službe po statutu, kandidatura i sami izbori. Nakon glasanja dobili smo novo vijeće ST-DU područnog bratstva frame kojeg čine:

Predsjednica: Marija Čarić (Frama Sinj)

Podpredsjednik: Petar Ribičić (Frama Poljud)

Voditelj formacije: Dominik Romac (Frama Sinj)

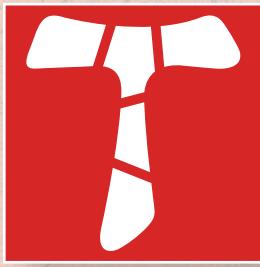
Tajnica: Lucija Perković Šantar (Frama Vinjani)

Blagajnik: Zvonimir Šilović (Frama Poljud)

Hvala dragom Bogu na ovoj plodonosnoj Skupštini, na zajedničkom druženju, na razmjeni iskustava, ideja i savjeta. Novom vijeću želimo ustrajnost i Božji blagoslov u budućem radu i djelovanju!

Tonči Kutnohorsky

**HRVATSKO NACIONALNO BRATSTVO
FRANJEVAČKOGA SVJETOVNOG REDA**